

T. B. M. M.

(S. Sayısı : 18)

Bazı Kamu Alacaklarının Tahsilatının Hızlandırılması ve Matrah Artırımı Hakkında Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/334)

T. C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.0.K.K.G/101-249/01291

28.1.1992

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Maliye ve Gümrük Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 24.1.1992 tarihinde kararlaştırılan "Bazı Kamu Alacaklarının Tahsilatının Hızlandırılması ve Matrah Artırımı Hakkında Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ekte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Süleyman Demirel

Başbakan

GENEL GEREKÇE

Hazırlanan bu Kanun Tasarısı ile;

— Vergi dairelerinde birikmiş takipli dosyalarla yargı safhasındaki ihtilafli dosya sayılarının azaltılması, mükelleflerce ödenememiş vergi borçlarının asıllarının tamamı ile ceza, zam ve faizlerinin bir kısmının ödenmesi suretiyle borçlarının tasfiyesinin sağlanması,

— Vergi, resim ve harçların sürelerinde ödenmemesi nedeniyle uygulanan gecikme zammı ve faizlerinin; her yıl başı itibarıyla doğmalarına neden olan alacak aslı addolunarak bunlara da gecikme zammı uygulanması işleminin yeni bir müessese olması, mükelleflerimizce henüz tam olarak intibak edilememesi sebepleriyle bu Kanun kapsamına giren gecikme zammı ve gecikme faizlerinin, anılan asla dönüşme hükümleri dikkate alınmadan hesaplanması,

— Çeşitli kamu gelirleri tahsilatının hızlandırılmasının sağlanması, tahsili sürüncemede kalan ve ihtilafli halde bulunan alacakların hazineye bir an önce intikalinin sağlanması,

— Kanunun bir bütünlük içinde ele alınmasını sağlamak üzere inceleme ve takdir safhasında dosyası bulunan mükelleflerin de madde hükmünden faydalanmalarına imkân sağlanması,

— Ödenecek miktarların taksitler halinde olması ve taksit aralarında geniş süre bırakılarak ödemelerde kolaylık getirilmesi, amaçlanmaktadır.

Diğer taraftan, yıllık beyanname ile beyan edilen kazançlarını tam ve doğru beyan edememiş bulunan mükelleflere, beyan dışı kalmış kazançlarını, herhangi bir ceza uygulamasına maruz kalmaksızın beyan etme ve matrah artırımında bulunma imkanı sağlanmıştır. Gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerine sağlanan bu imkân yapılan bir düzenleme sonunda katma değer vergisi mükellefleri ile kurumlar vergisinden müstesna kurum kazançları nedeniyle verilen muhtasar beyannamelerle beyan olunan matrahların vergilerini de kapsamaktadır.

Miktarı 200 000 lirayı aşmayan trafik para cezaları ile miktarı 100 000 lirayı aşmayan diğer para cezalarının ve vadesi geldiği halde ödenmemiş bulunan, miktarı 50 000 lirayı aşmayan tüm kamu alacaklarının tahsilinden vazgeçilmek suretiyle vergi dairelerinde birikmiş çok sayıda dosyaların tasfiye edilmesi sağlanmaktadır.

Aynı şekilde miktarı 100 000 lirayı aşmayan yiyecek bedelleri ile 6200 sayılı Kanunun 32 inci maddesinde belirtilen alacakların da tahsilinden vazgeçilmektedir.

Ayrıca ecrimisil alacakları da Kanun kapsamına dahil edilmiştir.

Diğer taraftan 3100 sayılı Kanun uyarınca 31.12.1990 tarihine kadar ödeme kaydedici cihaz alma mecburiyeti başladığı halde bu mecburiyeti yerine getiremeyen mükellefler ile 6183 sayılı Kanunun 58 inci maddesinde yer alan % 10 nispetindeki zam nedeniyle borçlu bulunan mükelleflere de belirli imkânlar getirilmektedir.

Bir diğer düzenleme ile 6183 sayılı Kanunun 41 inci maddesine göre vergi tahsilatına aracılık yapan Türkiye Cumhuriyet Ziraat Bankası ve postaneler adına uygulanan gecikme zamları ile bu kuruluşların sorumluları hakkında tatbik edilen % 10 nispetindeki cezaların tahsilinden vazgeçilmektedir.

Bu Kanun kapsamına giren borçları daha önce 6183 sayılı Kanunun 48 inci maddesine göre tecil edilmiş olan ve belli miktar ödemede bulunan mükelleflere de bu Kanundan yararlanmaları imkânı sağlanmıştır.

Bir diğer düzenleme ise, Vergi Usul Kanununda yer alan İşyeri Kapatma Cezası, Kaçakçılık ve Kaçakçılığa Teşebbüs Cezalarının Kanunda belirtilen şartlarla uygulanmasından vazgeçilmesine ilişkindir.

Bu düzenlemeye paralel olarak da vergi borcu nedeniyle karşılıksız çek düzenlemekle birlikte daha sonra vergi borcunu ödeyen bu durumdaki mükellefler hakkında 3167 sayılı Çekle Ödemelerin Düzenlenmesi ve Çek Hamillerinin Korunması Hakkında Kanun uyarınca açılan davalara bakılmaması yönünde düzenleme yapılmıştır.

Ayrıca, gümrük vergi ve resimleri ile bunlara ait gecikme zamları ve para cezaları da Kanun kapsamına alınmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ BİRİNCİ BÖLÜM

Tahsilatın Hızlandırılmasına İlişkin Hükümler

Kesinleşmiş Kamu Alacakları

Madde 1. — Bu madde ile yapılan düzenlemede; Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla ödeme süresi geçtiği halde ödenmemiş olan ya da henüz ödeme süresi geçmemiş bulunan ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu kapsamına giren vergi resim ve harçların tamamının ödenmesi koşuluyla bu alacaklara bağlı vergi cezaları ve ile fer'i alacakların bir bölümünün tahsilinden vazgeçilmektedir. Asılları kısmen ya da tamamen ödenmiş bulunan vergi cezaları ile fer'i alacakların da bir bölümü tahsil edilmek suretiyle önemli bir bölümünün tahsilinden vazgeçilmektedir.

Böylece, ödeme süresi geçtiği halde borcunu ödeyememiş mükelleflere bu borçlarını 3 eşit taksitte ödemek suretiyle tasfiye imkânı sağlanmakta ve aynı zamanda da idarede birikmiş olan takipli dosya sayısının azaltılması öngörülmektedir. Her taksit tutarı bu Kanuna göre ödenecek toplam miktarın 3'e bölünmesi suretiyle bulunacak olan miktardır.

Ödeme müddeti başladığı halde henüz vade tarihi gelmemiş alacaklar da kapsama alınmıştır. Bu düzenlemenin 213 sayılı Vergi Usul Kanununun uzlaşma hükümlerinden yararlanan ancak Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla henüz ödeme süresi geçmemiş bulunan alacakları da kapsadığı tabiidir.

Ayrıca, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce çok zor durumda olmaları sebebiyle borçları tecil ve taksitlendirilmiş olan mükelleflerden dileyenlerin bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra ödenecek taksit miktarları için bu Kanun hükümlerinden yararlandırılmaları sağlanmıştır.

Kesinleşmemiş veya İhtilafli Kamu Alacakları

Madde 2. — Bu madde ile Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibariyle yargı mercileri nezdinde ihtilafli olan ya da dava açma süresi henüz geçmemiş bulunan ve ikmalen, resen ya da idarece tarh edilmiş vergi, resim ve harçlar ile bunlara bağlı vergi cezaları ile ferî alacaklar için yaratılmış ihtilaflardan vazgeçilmesi ve yeni ihtilaf yaratılmaması şartıyla alacak asıllarının tamamı ile vergi cezaları ve ferî alacakların bir bölümünün tahsili suretiyle kalan alacakların tahsilinden vazgeçilmesi düzenlenmiştir.

Bu düzenleme ile ihtilafli dosya sayısı azaltılması amaçlanmakta ve mükelleflere ödeme kolaylığı sağlanmaktadır. İhtilafli alacaklar kapsamına Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibariyle dava açma süresi geçmemiş alacaklar da dahil edilmiştir. Böylece henüz dava açma süresi geçmemiş alacaklar ile birlikte 213 sayılı Vergi Usul Kanununun uzlaşma hükümlerinden yararlanmak üzere süresi içerisinde başvuruda bulunmuş ancak Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibariyle; uzlaşma günü verilmemiş, uzlaşma günü gelmemiş ya da uzlaşma vaki olmaması nedeniyle henüz dava açma süresi geçmemiş durumda olan alacaklar da ihtilafli alacak kabul edilerek bu safhadaki alacakların madde hükmünden yararlanması sağlanmıştır.

Ancak, bu madde hükmünden yararlanan mükelleflerin 213 sayılı Vergi Usul Kanununun uzlaşma ve kaçakçılık, ağır kusur, kusur, usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezalarında indirim hükümlerinden yararlanamayacağı Kanunun 4 üncü maddesinde hükme bağlanmıştır.

Asıl Addolunan Gecikme Zammı ve Gecikme Faizleri

Madde 3. — Bu madde ile bu Kanundan yararlanılarak ödenecek gecikme zammı ve gecikme faizlerinin hesaplanmasında 6183 sayılı Kanunun 3505 sayılı Kanunun 24 üncü maddesi ile değişik 51 inci maddesi hükmünün uygulanmayacağı belirtilmektedir.

3505 sayılı Kanunun 24 üncü maddesi ile yapılan düzenlemenin yeni bir müessese olması ve mükellefler tarafından tam anlaşılabilmiş olması hususları göz önünde bulundurularak ödenecek gecikme zammı ile gecikme faizlerinin hesabını kolaylaştırmak ve mükelleflerin ödenecek borç asıllarını ödemeyi teşvik etmek suretiyle tahsilatın hızlandırılması amaçlanmıştır.

İKİNCİ BÖLÜM

İnceleme ve Tarhiyat Safhasında Bulunan İşlemler

İnceleme ve Tarhiyat Safhasında Bulunan Kamu Alacakları

Madde 4. — Bu madde ile 1.1.1992 tarihinden önceki dönemlere, beyana dayanan vergilerde bu tarihe kadar verilmesi gereken beyannamelere ilişkin olarak Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce başlanıldığı halde tamamlanamamış olan vergi incelemeleri ile takdir komisyonlarında bulunan dosyalar da Kanun kapsamına alınmış böylece inceleme ve takdir safhasında dosyası bulunan mükelleflere de bir imkân sağlanmıştır.

Takdir, tarh ve tahakkuk işlemlerinin tamamlanmasından sonra tarh edilecek vergilerin tamamı ile kesilecek cezalar ve hesaplanacak gecikme faizinin bir bölümünün tarhiyata ilişkin ihbarnamenin tebliği tarihinden itibaren 15 gün içinde ödenmesi ve bu konuda ihtilaf yaratılmaması şartıyla cezalar ve gecikme faizinin kalan bölümünün tahsilinden vazgeçilmektedir.

Ayrıca, madde hükmünden yararlanan mükellefler hakkında 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 359 uncu maddesine göre kamu davası açılmayacağı da hükmüne bağlanmaktadır.

Bu maddede yer alan diğer bir düzenleme ise Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce tamamlandığı halde bu tarihte veya bu tarihten sonra vergi dairesi kayıtlarına intikal eden takdir komisyonu kararları ile vergi inceleme raporları üzerine yapılacak tarhiyatın da Kanun kapsamına alınması ve incelemeye başlamadan ne anlaşılması gerektiği konusunda ileride çıkabilecek ihtilafların önlenmesi amacıyla incelemeye başlamanın tarif edilmesidir.

Gözetim Usulde Vergilendirilen Mükellefler

Madde 5. — Bu madde ile inceleme ve tarhiyat safhasında bulunan kamu alacaklarına ilişkin düzenlemeler dikkate alınarak gözetim usulde vergilendirilen mükelleflere ilişkin de düzenleme yapılmıştır.

Yapılan düzenleme ile gözetim usulde vergilendirilen mükellefler adına 1.1.1992 tarihinden önce idarece tarhedilmesi gereken vergilerin bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 31 Ağustos 1992 tarihine kadar tarh edilmesi halinde bu mükelleflerin de Kanun hükümlerinden faydalanmaları sağlanmıştır.

Pişmanlıkla Beyan

Madde 6. — Bu madde ile 1.1.1992 tarihinden önceki dönemlere, beyana dayanan vergilerde bu tarihe kadar verilmesi gereken beyannamelere ilişkin olarak 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 371 inci maddesine göre 15 Mart 1992 tarihine kadar pişmanlıkla beyan edilen matrahlar üzerinden tarh ve tahakkuk ettirilen vergilerin belirli bir ödeme planı çerçevesinde ödenmesi halinde pişmanlık zammı ve usulsüzlük cezasının önemli bir bölümünün tahsilinden vazgeçilmek suretiyle bu müesseseden faydalanma teşvik edilmiştir.

Ayrıca, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 371 inci maddesi emlak vergileri hakkında uygulanmadığı halde, maddeye eklenen bir fıkra ile emlak vergileri için de sadece bu Kanun uygulaması yönünden aynı imkân verilmiştir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Matrah Artırımı

Gelir ve Kurumlar Vergisinde Matrah Artırımı

Madde 7. — Bu madde ile mükelleflerce çeşitli sebeplerle noksan beyan edilmiş, ya da beyan dışı bırakılmış geçmiş yıl gelirlerinin belli nispet ve miktarlar dahilinde beyan edilmesi sağlanmaktadır.

Bu şekilde beyan edilecek gelirlere uygulanacak nispet ve asgarî miktarların tespitinde ilgili yıllarda mükelleflere uygulanan hayat standardı esasına göre tespit edilen matrahlar ve mükelleflerce beyan edilen kazançların ortalamaları esas alınmıştır.

Bu şekilde vergiye tabi matrah beyan eden mükelleflerin bu kazançları sebebiyle Vergi Usul Kanununda yer alan cezaları ve gecikme faizini ödememeleri sağlanmış ve artırımda bulunan vergiler ve dönemler için vergi incelemesi ve tarhiyat yapılmamak suretiyle gelirlerin doğru beyan edilmesi teşvik edilmiştir.

Matrah artırımında bulunan ve bu konudaki şartları yerine getiren mükelleflerin, defter ve belgeleri incelenmeyecek ve artırıma konu olan vergilerle ilgili olarak kesinlikle tarhiyat yapılmayacaktır. Artırımda bulunan mükelleflerin defterleri ve belgeleri kendileri adına tarhi-

hiyat yapılmak amacıyla incelenmemesine rağmen; üçüncü kişilerle ilgili olarak karşıt incelemeler yapılması, mahkemelerce belli konulara bakılması veya bilirkişilerce ihtiyaç duyulması gibi nedenlerle defter ve belgelere müracaat edilebilecektir. Bu nedenle matrah artırımından yararlanan mükelleflerin defter ve belgelerini Vergi Usul Kanunu hükümleri uyarınca saklayacakları tabiidir. Ancak, bu halde de matrah artırımında bulunan mükelleflerin kendileri için ek bir tarhiyat yapılmayacaktır.

Bu maddede yapılan diğer bir düzenleme de matrah artırımında bulunan mükelleflerin beyan edecekleri ve üzerinden vergi hesaplanacak matrahların asgarî tutarları belirlenmektedir. Daha önce zarar beyan edilmiş olması veya beyanname verilmemesi nedeniyle matrah bulunmaması halleri ile beyan edilen matrahlara uygulanan nispetler sonucu bulunan matrahlara alt sınır getirilmiştir. Artırılan matrahların kurumlar vergisinde % 50, gelir vergisinde % 40 oranında vergilendirileceği ve bunun dışında ayrıca herhangi bir vergi ve fon alınmayacağı da hükme bağlanmaktadır.

Ayrıca, kurumlar vergisi mükelleflerinin bu madde hükmü ile öngörülen incelenmeme ve tarhiyat yapılmama hakkından yararlanabilmeleri için; artırımda buldukları kurumlar vergisi matrahlarının yansız yıllık beyannamelerinde kurum kazancından indirilen ve Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesinin (A) fıkrasının 8 ve 15 numaralı bentlerine göre gelir vergisi tevkifatına tabi olan kazanç ve iratları üzerinden tevkif edilen vergilerinin de istisna ve indirimine ait olduğu yıla ilişkin olarak maddede belirtilen nispetlerde artırılması ve bulunan tutarın vergi olarak ödenmesi şartı getirilmiştir.

Ancak, kurumlar vergisi mükelleflerinin Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesine göre verdiği muhtasar beyannameye 94 üncü maddenin (A) fıkrasının 8 ve 15 numaralı bentleri dışında kalan maddelerine göre gelir vergisine tabi kazanç ve iratların bulunması halinde artırıma tabi olacak vergi sadece bu bentlere göre tespit edilecek vergi olacaktır. Bu durumda tevkifata tabi diğer tutarlar artırılmayacağı için inceleme dışında da bırakılmayacaktır.

Bu maddede yer alan diğer bir hükümlerle, Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesinin (A) fıkrasının 8 ve 15 inci maddesinde yer alan vergi tevkifatına ilişkin beyannamesini vermemiş olan kurumlar vergisi mükelleflerinin madde hükmünden ne şekilde yararlanacakları belirlenmektedir.

Katma Değer Vergisinde Matrah Artırımı

Madde 8. — Gelir veya kurumlar vergisi mükelleflerinin geçmiş yıllara ilişkin olarak matrah artırımında bulunmaları halinde, konuya bütünlük sağlamak amacıyla katma değer vergisi de kapsama alınmaktadır. Böylece; bu mükelleflerin katma değer vergisi açısından da geçmiş yıl hesapları vergi incelemesi kapsamından çıkarılmaktadır.

Yapılan düzenlemede, gelir veya kurumlar vergisi matrahları esas alınmaktadır. Ancak gelir ve kurumlar vergilerinde matrah kazançtan oluştuğu halde katma değer vergisinin matrahını satış tutarı (hasılat) oluşturmaktadır. Bu nedenle uygulanacak oran % 20 olarak belirlenmektedir.

Katma değer vergisi sisteminin işleyişini bozmamak açısından, bu madde kapsamında beyan edilen katma değer vergisinin indirim ve mahsup konusu yapılamayacağı hükme bağlanmıştır.

Ayrıca, artırımda bulunulan yılla ilgili olarak sonraki dönemlere devreden indirilebilir katma değer vergileri ve ihraç kaydıyla teslimlerden veya iade hakkı doğuran işlemlerden doğan tecil-terkin, iade ve mahsup işlemleri yönünden incelenme hakkı saklı tutulmuştur.

Diğer taraftan, adi, kollektif veya adi komandit şirketler doğrudan katma değer vergisi mükellefi oldukları için; katma değer vergisine ilişkin matrah beyanında doğrudan ortaklık veya şirketin gelir vergisine esas olan tutarı dikkate alınacaktır.

Matrah Artırımına İlişkin Ortak Hükümler

Madde 9. — Bu madde ile Kanunun 7 ve 8 inci maddeleri hükümlerine göre hesaplanan gelir, kurumlar ve katma değer vergilerinin ne zaman ve ne şekilde ödeneceği belirlenmektedir. Ayrıca bu vergiler mükelleflerin kendi beyanları üzerine hesaplandığından süresinde ödenmesi halinde 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanuna göre takip ve tahsil edilecektir.

Bu Kanunun 7 nci maddesi hükümlerine göre hesaplanarak ödenen vergilerin gider olarak kabul edilmeyeceği ve herhangi bir nedenle indirim, mahsup ve iade konusu yapılamayacağı belirtilmektedir.

Diğer taraftan, bu Kanuna göre artırılan matrahlar ve vergilerin geçici vergi ve dahili tevkiyat uygulamalarında dikkate alınmayacağı yönünde düzenleme yapılmıştır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli Hükümler

İşyeri Kapatma, Kaçakçılık ve Kaçakçılığa Teşebbüs Cezalarının Uygulanmayacağı Haller ve Bununla İlgili Şartlar

Madde 10. — Bu maddenin birinci fıkrasında, Vergi Usul Kanununun mükerrer 354 üncü maddesine göre işyeri kapatma cezası uygulanacak safhaya gelen işyerleri ile bu ceza uygulanmak üzere Valilik Makamından onay alınan ancak bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte henüz kapatma işlemi yapılmamış olan işyerlerinde, kapatma cezasının uygulanmamasını isteyen mükelleflerin uymaları gereken şartlar belirlenmiştir.

Buna göre, belge düzenine uyulmaması nedeniyle işyerleri için işyeri kapatma cezası uygulanabilir safhaya gelen mükellefler ile bu ceza uygulanmak üzere Valilik Makamından onay alınmış mükelleflerin; bu cezaya karşı ihtilaf yaratmamaları veya yarattıkları ihtilaflardan vazgeçmeleri ve işyeri kapatılan mükelleflerin tutmak zorunda oldukları defterlere göre belirlenip kesilen özel usulsüzlük cezalarının % 30'unu 15 Mart 1992, 31 Mayıs 1992, 31 Ağustos 1992 tarihleri sonuna kadar 3 eşit taksitte ödemeleri gerekmektedir.

İkinci fıkrada da, Vergi Usul Kanununun 344 ve 358 inci maddelerinde yer alan kaçakçılık ve kaçakçılığa teşebbüs suçlarını işleyen ve bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce haklarında Cumhuriyet Savcılıklarına suç duyurusunda bulunulmamış olan mükellefler hakkında suç duyurusunda bulunulmayacağı, suç duyurusunda bulunulmuş olan olayların Cumhuriyet Savcılıklarınca işleme konulmayacağı, açılan soruşturmaların durdurulacağı, ceza mahkemelerine intikal edip yargılama safhasında bulunan Kamu davalarının ise ortadan kalkacağı hükmüne bağlanmıştır.

Bu hüküm uyarınca, bu Kanunu yürürlüğe girdiği tarihten önce Cumhuriyet Savcılıklarına suç duyurusunda bulunulup henüz ceza mahkemelerine intikal ettirilmemiş, soruşturma safhasında bulunan ya da savcılıklar tarafından Ceza Mahkemelerine intikal ettirilmiş, ancak karara bağlanmamış kovuşturma safhasında olan davalar ortadan kalkmaktadır.

Ancak, bu davaların ortadan kalkabilmesi için; bu cezaları gerektiren fiiller dolayısıyla ortaya çıkan ve Vergi Usul Kanunu uyarınca uygulanan özel usulsüzlük, usulsüzlük ve vergi cezaları (kaçakçılık, ağır kusur ve kusur) ile bu fiiller dolayısıyla ortaya çıkan vergilerin bu Kanundan önce veya bu Kanuna göre tamamının ödenmiş olması şartı aranmaktadır.

Üçüncü fıkrada ise bu Kanunun yürürlük tarihinden önce belge düzenine uyulmadığına ilişkin olarak yapılmış tespitlerin, işyeri kapatma ve kaçakçılığa teşebbüs cezaları ile ilgili uygulamalarda dikkate alınmama şartları hüküm altına alınmıştır.

Belirlenen esaslara göre, yapılmış olan bu tespitlere dayanılarak Vergi Usul Kanununun 353 üncü maddesinin 1 ve 2 numaralı bent hükümleri uyarınca adlarına kesilen ve kesilecek olan özel usulsüzlük cezalarına karşı mükelleflerce ihtilaf yaratılmaması veya yaratılan ihtilâflardan vazgeçilmesi ve bu özel usulsüzlük cezalarının % 30'unun 15 Mart 1992, 31 Mayıs 1992, 31 Ağustos 1992 tarihleri sonuna kadar 3 eşit taksitte ödenmesi gerekmektedir.

Ödeme Kaydedici Cihazların Süresi İçinde Alınmaması

Madde 11. — 3100 sayılı Katma Değer Vergisi Mükelleflerinin Ödeme Kaydedici Cihazları Kullanmaları Mecburiyeti Hakkında Kanuna göre perakende ticaretle uğraşan veya hizmet ifa eden birinci ve ikinci sınıf tacirlere mecburiyetlerinin başlama tarihine kadar ödeme kaydedici cihaz almamaları halinde Vergi Usul Kanununun 360 ıncı maddesinde yer alan ceza uygulanmaktadır.

Bu madde ile uygulamanın başlangıcından 31.12.1990 tarihine kadar, ödeme kaydedici cihaz kullanma mecburiyeti başladığı halde, çeşitli (maddî imkânsızlık, piyasada cihaz bulamamak, ihmal gibi) nedenlerle mecburiyetlerinin başladığı tarihlere kadar ödeme kaydedici cihaz alamayan mükelleflere, en geç bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihi takip eden ayın sonuna kadar cihazlarını almaları şartıyla Vergi Usul Kanununun 360 ıncı maddesinde yazılı ceza müeyyidenin uygulanmaması öngörülmektedir. 1991 yılında mecburiyeti başlayıp da süresinde cihaz alamayan mükelleflerin mecburiyetlerinin başlama tarihleri 1992 yılına ertelenmiş olduğundan madde hükmü 31.12.1990 tarihine kadar mecburiyeti başlayan mükellefleri kapsayacak şekilde düzenlenmiştir. Maddede ayrıca bu konuda ihtilaf yaratılmaması ve yaratılmış ihtilâflardan vazgeçilmesi öngörülmektedir.

Ecrimisil Alacaklarına İlişkin Gecikme Zammında ve Çeşitli Cezalarda İndirim

Madde 12. — Bu maddenin birinci fıkrası ile 2886 sayılı Devlet İhale Kanununun 75 inci maddesinde yer alan ecrimisil alacakları da Kanun kapsamına alınmıştır.

İkinci fıkrada yapılan düzenleme ile Kanunun yürürlük tarihi itibarıyla ödenmesi gerektiği halde ödenmemiş bulunan ve miktarı 200 000 lirayı aşmayan trafik para cezaları ile miktarı 100 000 lirayı aşmayan diğer para cezalarının tahsilinden vazgeçilmektedir.

Tahsil edilmemiş bulunan para cezalarının büyük çoğunluğunu özellikle yabancı uyruklulara (TIR sürücülerine) kesilmiş trafik para cezaları, askerlik para cezaları, nüfus para cezaları oluşturmakta ve yapılan takiplere rağmen borçluları bulunamamaktadır. Bunun üzerine alacakların takibi için ilan yolu ile tebligat yapılmakta, bu durum da takip masraflarını artırmakta, bu dosyalar için sarf edilen mesai de sonuçsuz kalmaktadır. Bu hususlar göz önünde bulundurularak tahsilinden vazgeçilecek trafik para cezaları için farklı miktar öngörülmüştür.

Üçüncü fıkrada yapılan düzenlemede de aynı gerekçeden hareketle ferileri ile birlikte toplam miktarı 100 000 lirayı aşmayan yiyecek bedelleri ile 6200 sayılı Devlet Su İşleri Umum

Müdürlüğü Teşkilat ve Vazifeleri Hakkında Kanununun 32 inci maddesi gereğince tahsili gereken alacakların da tahsilinden aynı ölçüler içinde vazgeçilmektedir.

Maddenin dördüncü fıkrası ile 6183 sayılı Kanununun 41 inci maddesine göre Türkiye Cumhuriyet Ziraat Bankası ve postaneler adına uygulanan gecikme zamları ile bu kuruluşların sorumluları hakkında tatbik edilen % 10 nispetindeki cezaların tahsilinden vazgeçilmektedir.

Vergi tahsilatına aracılık yapan bu kurumlara uygulanan malî müeyyidelerin; bu kuruluşların yetkililerince; özellikle banka şube müdürleri ile postane şube müdürlerince yeterince anlaşılabilmesi nedeniyle bu kimselerin şahsî sorumluluklarını da gerektiren sonuçlar doğmuş bulunmaktadır. Anılan malî müeyyideler artık daha iyi anlaşılır hale gelmiş bulunmakla birlikte uygulanan cezaların bu görevlileri zor durumda bırakması dolayısıyla belirtilen şekilde düzenleme yapılması gereği doğmuştur.

Diğer taraftan, 6183 sayılı Kanununun 58 inci maddesinde ödeme emrine itiraz sonunda, tamamen veya kısmen haksız çıkan borçludan, itirazının reddolunan kısmı kadar amme alacağı-nın % 10 zamla tahsil edileceği hükmü yer almaktadır.

Maddenin beşinci fıkrası ile ödeme emrine konu borçlarını ödemediği halde % 10 nispetindeki zammı ödeyememiş borçluların da bu Kanundan yararlanmasına imkân sağlanmıştır.

Vergi Borcu Nedeniyle Düzenlenen Karşılıksız Çeklere İlişkin Cezalar

Madde 13. — Bu kanun kapsamına giren alacaklar ile ilgili olarak daha önce ya da bu Kanun hükümlerinden yararlanarak borçlarını ödeyen mükelleflerden bu borçları dolayısıyla daha önce haklarında 3167 sayılı Çekle Ödemelerin Düzenlenmesi ve Çek Hamillerinin Korunması Hakkında Kanun uyarınca Cumhuriyet Savcılıklarına suç duyurusunda bulunanlar için kamu davası açılmaması, açılmış ise bu davaların ortadan kaldırılması önerilmektedir.

Böylece, vergi borçlarını çekle ödemek isteyen ancak düzenlenen çeklerin karşılıksız çıkması sebebiyle haklarında suç duyurusunda bulunulan mükelleflerin de bu Kanundan faydalanmaları sağlanmıştır.

Ödenmeyen Motorlu Taşıtlar Vergileri

Madde 14. — Bilindiği gibi, 197 sayılı Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanununun 9 uncu maddesi gereğince, 1991 yılı Motorlu Taşıtlar Vergisi ikinci taksidinin normal ödeme süresi olan 1991 yılı Temmuz ayı içinde ödenmemesi halinde bu taksitin 30 Haziran 1992 tarihine kadar Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Şubelerinden taşıt pulu satın almak suretiyle ödenmesi mecburiyeti bulunmaktadır.

Bu hükme göre, Motorlu Taşıtlar Vergisi ikinci taksidine ait pul bedelinin tamamı defaten tahsil edildiğinden, Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası tarafından tahsil edilen Motorlu Taşıtlar Vergisi için maddede belirtilen şekilde ayrı bir düzenleme getirilmiştir.

Ancak, Kanunun yürürlük tarihi de dikkate alınarak 1992 yılı için ödenecek Motorlu Taşıtlar Vergisi kapsam dışı bırakılmıştır.

Belli Miktarın Altındaki Alacakların Terkini

Madde 15. — Bu madde ile, Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla vadesi geldiği halde ödenmemiş bulunan ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun kapsamına giren miktarı 50 000 lirayı aşmayan alacakların tahsilinden vazgeçilmesi önerilmektedir.

Böylece yürürlükten kaldırılan vergilere, 1.1.1986 tarihinden itibaren tahakkuk ve tahsili Mahallî İdarelere bırakılan Emlak Vergilerine ve yapılan tüm çalışmalara rağmen tahsil edilemeyen küçük miktardaki bu alacaklara ilişkin olan çok sayıda takipli dosya tasfiye edilecek, küçük miktardaki bu alacaklar için sarfedilen mesai ve takip masrafları diğer takipli alacaklara yöneltilebilecektir.

Süresinde Ödenmeyen Taksitler

Madde 16. — Bu Kanun hükümlerine göre ödenmesi gereken taksitlerin eksik ya da süresinde hiç ödenmemesi halinde ödenmemiş kısmın her ay için ayrı ayrı belirli bir oranda fazlası ile son taksit ödeme süresi olan 1992 yılı Ağustos' ayı sonuna kadar ödenmesi halinde, ödenecek taksit son taksit ise bu taksitin de 30 Eylül 1992 tarihine kadar belirli bir oranda fazlası ile ödenmesi halinde Kanundan yararlanmaya devam edilmesi öngörülmektedir.

Yapılan bu düzenleme ile, gerek mükelleflerce muhtelif nedenlerle gerekse eksik hesaplama nedeniyle ödenememiş tutarların Kanunun yürürlük süresi içerisinde, son taksit için de belirlenen ek sürede ödeme yapılması imkânı verilmiş ve taksitlerin aksatılmasına karşılık olarak bir malî müeyyide belirlenmiştir. Böylece iyi niyetli mükelleflerin Kanun hükümlerinden yararlanma haklarının devam etmesi sağlanmıştır.

Ayrıca bu Kanunun hükümlerinden yararlanmak isteyen mükelleflerin, bu Kanun hükümlerine göre ödemeleri gereken tutarların tamamını belirten süreler içinde ödeyememeleri halinde; daha sonra ödeme yaparak Kanun hükümlerinden yararlanmaları imkânı bulunmamakla birlikte yaptıkları ödemeler nispetinde bu Kanun hükümlerinden yararlanmaları esası benimsenmiştir.

Ödenecek Gecikme Zammı, Gecikme Faizi ve Vergi Cezalarının, Alacak Aslını Geçemeyeceği

Madde 17. — Bu Kanuna göre ödenecek olan gecikme zammı, gecikme faizi ve vergi cezalarının toplamının doğmalarına neden olan alacak aslını geçemeyeceği belirtilmiştir.

Bu Kanun ile vergi asıllarının tamamını ödeyen mükelleflerin vergi cezaları ile ferî borçlarının da bir kısmının tahsili öngörülmekte, tahsil edilecek olan vergi cezaları ve ferî alacakların toplamının ise vergi asıllarını geçemeyeceği hükmü getirilerek birikmiş borçların tasfiyesi daha da özendirilmektedir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Gümrük Vergi ve Cezaları

Madde 18. — Bilindiği üzere ithalatta alınan gümrük vergi ve resimlerinin tahakkuk ve tahsili sırasında gümrük idaresi ile mükellefler arasında ihtilaflar doğabilmekte; bu nedenle amme alacağının tahsili gecikmekte ve zaman içerisinde ihtilaf sayısı büyük boyutlara ulaşmaktadır. Aşağıda açıklanan maddede söz konusu ihtilaflar nedeniyle geciken amme alacağı tahsilatının hızlandırılması ve mevcut ihtilafların sayısının azaltılması amaçlanmıştır.

1. a) Bu bentte 1615 sayılı Gümrük Kanununun 3 üncü maddesi uyarınca bu kanunun yürürlük tarihine kadar vergi ödeme mükellefiyeti başlamış bulunan eşyaya ilişkin gümrük vergisi ile gümrüklerce tahsil edilen diğer vergi ve resimlerden, bu kanunun yürürlük tarihinden önce muaccel olduğu halde tamamen veya kısmen ödenmemiş olanların vergi aslının tamamının ve bu asla bağlı olarak Gümrük Kanununun 146 ve 149 uncu maddeleri uyarınca kesilmiş ve mu-

accel hale gelmiş para cezası ve gecikme zammının % 30'unun bu kanunun yürürlük tarihinden itibaren 2 ay içinde ödenmiş olması kaydıyla, geri kalan % 70 oranındaki para cezası ve gecikme zammının tahsilinden vazgeçilmesi esası getirilmiştir. Böylece, vergi aslından çok buna bağlı para cezaları nedeniyle ihtilaf yaratan mükelleflerin bu ihtilaflarından vazgeçmesi sağlanacak; buna karşılık gümrük vergi ve resimleri tahsilatında artış elde edilmiş olacaktır.

Bu paragrafta kesinleşmiş gümrük vergi ve resimlerine bağlı olarak alınan ceza kararlarına karşı idarî mercilere yapılmış olan itiraz ve yargı organlarında açılan davalardan vazgeçilerek ihtilafın ortadan kaldırılması halinde de yukarıda öngörülen para cezası ve gecikme zammı indiriminden yararlanılacağı hükme bağlanmıştır. Böylece, gümrük vergilerine bağlı para cezaları hakkında, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce 1615 sayılı Gümrük Kanununda belirtilen itiraz mercilerine itiraz edilmesi veya yargı organlarında dava açılması nedeniyle ihtilaflı bulunanlar için ihtilaftan vazgeçilmesi ve yukarıda belirtilen esaslar çerçevesinde ödeme yapılması halinde yukarıdaki fıkra hükümleri uygulanacaktır.

Keza, henüz ihtilaf yaratılmamış olmakla birlikte, kesilen cezaya itiraz süresi bitenler ile bu tarihten sonra ceza tebliğ edilecek mükelleflerin ihtilaf yaratmadan söz konusu para cezalarını ödeyeceklerini ve itirazları bulunmadığını idareye bildirmeleri halinde bu kanunda öngörülen para cezası ve gecikme zammı indiriminden yararlanmaları hususu (1/a) bendinin son paragrafında düzenlenmiştir.

b) Bilindiği gibi ithalde alınan gümrük vergi ve resimlerine bağlı olmayıp, gümrüklerde manifesto işlemleri, çıkış işlemleri gibi bir takım işlemlerin yürütülmesi sırasında ortaya çıkan usulsüzlüklerle ilgili olarak, Gümrük Kanununun 147, 148, 151, 152, 153, 154, 155, 156 ve 157 nci maddelerinde çeşitli para cezaları öngörülmüştür. Bu bentte, Gümrük Kanununun sözkonusu maddeleri uyarınca kesilen para cezalarından bu kanunun yürürlük tarihinden önce muaccel hale geldiği halde ödenmemiş olanlarının bu kanunun yürürlük tarihinden itibaren 1 ay içinde % 30'unun ödenmesi kaydıyla % 70'inin tahsilinden vazgeçileceği hususu hüküm altına alınmış bulunmaktadır.

2. a) Bu bentte, 1615 sayılı Gümrük Kanununun 3 üncü maddesi uyarınca bu kanunun yürürlük tarihine kadar vergi ödeme mükellefiyeti başlamış bulunan eşyaya ilişkin Gümrük vergilerinden bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar İdarî İtiraz mercilerinde, Vergi Mahkemelerinde, Bölge İdare Mahkemelerinde veya Danıştay nezdinde ihtilaflı hale getirilmiş bulunanların, aslının tamamının ve bu asla bağlı olarak aynı Kanunun 146 ve 149 uncu maddeleri uyarınca kesilecek para cezaları ile uygulanacak gecikme zamlarının % 30'unun bu kanunun yürürlük tarihinden itibaren 2 ay içinde ihtilaftan vazgeçilmek kaydıyla ödenmesi halinde % 70'inin tahsilinden vazgeçileceği hususu düzenlenmiştir. Bu şekilde, gümrük idareleri nezdinde veya yargı organlarında bulunan ihtilaflı dosyaların ve dava dosyalarının önemli bir kısmının ortadan kaldırılması amaçlanmış olup, bunun yanısıra, vergi tahsilatının artırılması ve idarenin etkinliğinin sağlanması da hedeflenmiş bulunmaktadır.

Diğer taraftan, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar mükellefine tebliğ edilen ek tahakkuk konusu gümrük vergilerinin ihtilafı hale getirilmemesi kaydıyla bu vergi ve resimler ile bunlara bağlı para cezaları ve gecikme zamlarının yukarıdaki paragrafta belirtilen oranlarda noksan tahsil edilmesi de bu paragrafta düzenlenmiştir.

b) Diğer taraftan, (1/b) bendinde sayılan Gümrük Kanununun cezaya ilişkin maddeleri uyarınca kesilen para cezalarından bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte itiraz süresi geçmiş olanlarının ihtilaf yaratılmamak ve % 30'unun bu Kanunun yürürlük tarihinden itibaren 1 ay içinde ödenmek kaydıyla % 70'inin tahsilinden vazgeçilmesi esaslı bu bend ile sağlanmıştır.

3. a) Bilindiği üzere, 1615 sayılı Gümrük Kanununun 79 uncu maddesine göre, Gümrüklerce tahakkuk ettirilen gümrük vergi ve resimleri mükellefe tebliğ edilerek; bu vergi ve resimlere itirazları bulunup bulunmadığı hususu, mükelleflerin giriş beyannameleri üzerine verdikleri itiraz meşruatı ile veya itiraz dilekçesi ile açıklığa kavuşturulmaktadır. Ancak, Gümrük Kanununun 86 ncı maddesi gereğince, vergi ödeme mükellefiyeti bu Kanunun yürürlük tarihinden önce başlamış olmakla birlikte, bu tarihten itibaren en geç 3 yıl içinde giriş beyannameleri üzerindeki denetimler sırasında yapılan tespitler doğrultusunda, mükelleflerden ikmalen vergi ve resim talep edilmesi mümkün bulunmaktadır. Bu şekilde yapılan tahakkukların bu Kanunun yürürlüğe girmesinden sonra mükellefe tebliğ edilmesi halinde, mükellefçe ek tahakkuka itirazda bulunulmaması ve yeni vergi ihtilafları yaratılmaması amaçlanmış olup, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra tebliğ edilen ek vergi ve resimlerin tamamının ihtilaf yaratılmaksızın ödeme süresi içinde ve bu vergilere bağlı olarak aynı Kanunun 146 ve 149 uncu maddeleri uyarınca kesilecek para cezalarının % 30'unun da aynı sürede ödenmesi kaydıyla % 70'inin tahsilinden vazgeçilmesi hususu bu bend ile düzenlenmiştir.

b) Keza, bu Kanunun yürürlük tarihine kadar 1615 sayılı Gümrük Kanununa aykırı olarak işlenmiş fiiller nedeniyle aynı kanunun 147, 148, 151, 152, 153, 154, 155, 156 ve 157 nci maddeleri uyarınca kesilerek, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra tebliğ edilen para cezalarının % 30'unun tebliğ tarihinden itibaren 1 ay içinde ödenmesi kaydıyla % 70'inin tahsilinden vazgeçilmesi esaslı bu bend ile hüküm altına alınmıştır.

4. a) Bilindiği üzere, 1918 sayılı Kaçakçılığın Men ve Takibine Dair Kanun, bir özel ceza kanunu olup, bu Kanunda belirtilen bazı kaçakçılık fiilleri veya bu fiillere teşebbüs, para cezası ile müeyyide altına alınmıştır. Bu fıkra ile benzer eylemler nedeniyle 1918 sayılı Kanuna göre verilen para cezalarının da bu Kanun kapsamında değerlendirilmesi gerekeceği şeklinde yorumların ortaya çıkmasını engellemek ve bu Kanunun yasal çerçevesini belirlemek amaçlanmıştır.

Öte yandan, ihracatı teşvik mevzuatı uyarınca gümrük vergi, resim ve harçlarından muaf olarak ithalat yapılmakta ve daha sonra ihracat gerçekleştirilerek taahhüt hesapları kapatılmaktadır. İhracatı teşvik etmek amacıyla getirilen bu sistem içerisinde, 1989 yılı öncesi teminat olarak sadece ödeme taahhütnamesi alınması nedeniyle bazı kötü niyetli mükellefler tarafından ihracat yapmak amacıyla gümrük vergi, resim ve harçlarından muaf olarak ithal edilen eşyaların iç piyasada satılması, sahte teşvik belgeleri tanzim edilmesi veya ilgili mercilere yanlış bilgi verilmesi, sahte adres gösterilmesi gibi nedenlerle ihracat taahhüt hesabı kapatılmayan firmalara çeşitli cezai müeyyideler uygulanmıştır. İhracatı teşvik sisteminin suiistimal edilmesi sonucu ortaya çıkan vergi ve cezaların bu kanundan yararlandırılmadığının belirlenmesi amacıyla sözkonusu hüküm getirilmiştir.

b) 1615 sayılı Gümrük Kanununun 118 ve 119 uncu maddelerine göre yurda geçici olarak sokulan eşyanın, Kanunda öngörülen süreler içinde yurt dışına gönderilmesi gerekmektedir. Gümrük Kanununun 3/3 üncü maddesine göre, geçici muafiyetten yararlanarak yurda sokulan

eşyanın vergi ödeme mükellefiyeti muafiyet beyannamesinin tescili tarihinde başlamakta; bu eşyanın gümrük vergi ve resimleri hesaplanarak teminata bağlanmakta ve Kanunda belirtilen süreler içinde yurt dışı edilmek üzere sözkonusu eşyanın yurda girişi sağlanmaktadır. Ancak, bu kapsamda yurda sokulan eşyanın bir kısmının, Bakanlıkça verilen ek süreler de dahil olmak üzere kanunî süresi içinde yurt dışına çıkarılmadığı görülmektedir. Bu gibi hallerde mükellefler hakkında Gümrük Kanununun 149 uncu maddesindeki cezai müeyyideler uygulanmaktadır.

Bu durumda, sözkonusu eşya için vergi ödeme mükellefiyetinin başladığı tarih ile Gümrük Kanununun 118 ve 119 uncu maddelerinde öngörülen sürelerin ihlal edildiği tarih arasında 2 yılı aşkın süreler bulunmakta; Kanunla tanınan sürelerin ihlali eylemi, geçici muafiyet beyannamesinin tescil tarihinden çok daha ileri tarihlerde ortaya çıkmakta ve bu tarihten sonra Gümrük Kanununun 149 uncu maddesine göre ceza tahakkuk ettirilmektedir. Bu bend, 1615 sayılı Gümrük Kanununun 118 ve 119 uncu maddesi hükümlerinin bu Kanunun yürürlük tarihinden sonra ihlal edilmesi sebebiyle Gümrük Kanununun 149 uncu maddesi uyarınca kesilecek para cezaları hakkında bu Kanun hükümlerinin uygulanamayacağını açıklığa kavuşturarak, bu kanunun yayımlanmasından önce geçici muafiyetle yurda giren ve henüz yurtda kalma süresi dolmamış eşyanın yurtda kalmasının teşvik edilmesini önlemiş bulunmaktadır.

ALTINCI BÖLÜM

Son Hükümler

İade Edilmeyecek Alacaklar

Madde 19.— Bu Kanundan yararlanacak mükelleflerin bu Kanun kapsamına giren borçları hakkında ihtilaf yaratmamaları şartı bulunduğundan, bu Kanuna göre yapılacak ödemelere ilişkin ileride yeni ihtilaflar meydana gelmemesi amacıyla bu Kanuna göre yapılan ödemelerin red ve iade edilmeyeceği yönünde düzenleme yapılmıştır.

Ayrıca, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce borçlarını ödeyen mükelleflerin bu Kanunu gerekçe göstererek yaptıkları ödemelerin kendilerine iade edilmesini talep edememeleri açısından bu tür mükelleflere de red ve iade yapılmayacağı belirtilmiştir.

Usul ve Esaslar

Madde 20. — Kanunun uygulamasına ait usul ve esasları belirlemeye Maliye ve Gümrük Bakanlığı yetkili kılınmıştır.

Geçici Maddeler

Geçici Madde 1. — Seri olarak çıkarılan Katma Değer Vergisi, Vergi İadesi, Ödeme Kaydedici cihazların kullanımı gibi vergi yasalarının yürürlüğe girmesi, ayrıca, vergi kayıp ve kaçığının önlenilmesi, Vergi Usul Kanununun belge düzenine ilişkin hükümlerine işlerlik kazandırılması açısından yapılan düzenlemeler zaten aşırı şekilde iş yükü altında olan Gelir İdaresinin yükünü bir kaç kat artırmış bulunmaktadır. Yürürlüğe girecek olan tahsilatın hızlandırılmasına yönelik bu Kanununun gerektirdiği yoğun çalışma ise görevleri bir kaç kat artan Gelirler Genel Müdürlüğü Merkez ve taşra teşkilatına ek bir iş yükü daha getirecektir.

Vergi Daireleri ve Gelirler Genel Müdürlüğü, mükelleflerin yoğun müracaatları nedeniyle mesai saatleri içinde günlük işlerle uğraşamamakta, ancak normal mesai saatlerinden sonra ve cumartesi günleri biriken iş ve işlemler tamamlanmaya çalışılmaktadır.

Söz konusu çalışmaların gece geç saatlere kadar ve tatil günlerinde de devam etmesinin öngörülmesi, diğer taraftan vergi denetimlerinin günün her saatinde ve her mahalde aralıksız olarak yaygın ve yoğun bir biçimde ve özellikle şehirlerarası yollarda sürdürülmesi gibi nedenler Gelirler Genel Müdürlüğü merkez ve taşra teşkilatında çalışan personelin normal mesai saatleri dışında ve tatil günlerinde fazla çalışma yapmasını zorunlu kılmaktadır.

Bu çerçevede yapılan düzenlemeler içerisinde;

Geçici 1 inci maddede Kamu hizmetlerinin aksatılmadan yürütülebilmesi amacıyla Gelirler Genel Müdürlüğü merkez ve taşra teşkilatında görevli personel tarafından normal mesai saatleri dışında ve tatil günlerinde yapılmasını zorunlu kılan bu fazla çalışmalar karşılığında Genel Bütçeden herhangi bir ücret verilmesi imkânı bulunmadığından, söz konusu çalışmalara katılan personele, bu çalışmalarının karşılığı olan ücretlerin Gelir İdaresini Geliştirme Fonundan ödenmesi uygulamasının devam ettirilmesi öngörülmektedir.

Geçici Madde 2. — Geçici 1 inci maddede açıklanan gerekçeler dikkate alınarak bu maddede 449 sayılı Kanun Hükmünde Kararname gereğince Maliye ve Gümrük Bakanlığı personelinin daha etkin ve verimli çalıştırılmalarını sağlamak amacıyla Gelir İdaresini Geliştirme Fonundan yapılacak ek ücret ödemeleri ile 1615 sayılı Gümrük Kanununa göre yapılacak ödemeler için Bakanlar Kurulu Kararı ile yeni bir düzenleme yapıncaya kadar, 433 sayılı Kanun Hükmünde Kararname uyarınca 2/3'e indirilen ek ücret ödemeleri için dikkate alınan ek ücret oranları 15.6.1991 tarihindeki durumuna getirilmektedir.

Madde 21. — Yürürlük maddesidir.

Madde 22. — Yürütme maddesidir.

Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Plan ve Bütçe Komisyonu

Esas No.: 1/334

Karar No.: 9

3.2.1992

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Maliye ve Gümrük Bakanlığınca hazırlanarak 28.1.1992 tarihinde Bakanlar Kurulunca Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkca Komisyonumuza havale edilen "Bazı Kamu Alacaklarının Tahsilatının Hızlandırılması ve Matrah Artırımı Hakkında Kanun Tasarısı" Komisyonumuzun 30.1.1992 tarihinde yaptığı 7 nci birleşimde Hükümeti temsilen Maliye ve Gümrük Bakanı başkanlığında, Maliye ve Gümrük Bakanlığı ve Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı temsilcilerinin katılmalarıyla incelenip görüşülmüştür.

Tasarı ile;

— Mükelleflerce ödenememiş vergi borçlarının tamamı ile ceza, zam ve faizlerinin bir kısmının ödenmesi suretiyle, hem borçların tasfiyesinin hem de Vergi Dairelerinde birikmiş takipli dosyalarla yargı safhasındaki ihtilafli dosya sayılarının azaltılmasının,

— 6183 Sayılı Amme Alacaklarının Tahsili Usulü Hakkında Kanunun 3505 Sayılı Kanunla değişik 51 inci maddesi hükmü uyarınca, içinde bulunulan yıl sonuna kadar ödenmemiş olan gecikme zammı ile gecikme faizinin, müteakip yılın başından itibaren, doğmalarına neden olan amme alacağı gibi addolunması ve bu amme alacağının tebliğ edilmeksizin tahakkuk etmesi işleminin yeni bir uygulama olduğu ve mükelleflerce henüz tam olarak intibak edilememesi nedeniyle bu tasarının kapsamına giren gecikme zammı ve faizlerinin, sözkonusu "asla dönüşme" hükümlerinin dikkate alınmadan hesaplanmasının,

— Uygulamada bütünlüğün sağlanması amacıyla, inceleme ve takdir safhasında dosyacı bulunan mükelleflerin de tasarı hükümlerinden faydalandırılmalarının,

— Ödemelerde kolaylık sağlanmasını teminen, ödenecek miktarların, taksitlendirilmesinin ve taksit aralarında bu nedenle geniş süreler bırakılmasının,

— Yıllık beyanname ile beyan edilen kazançlarını tam ve doğru beyan edememiş bulunan mükelleflere, beyan dışı kalmış kazançlarını, herhangi bir ceza uygulamasına maruz kalmaksızın beyan etme ve matrah artırımında bulunma imkânının sağlanmasının,

— 213 Sayılı Vergi Usul Kanununda yer alan işyeri kapatma, kaçakçılık ve kaçakçılığa teşebbüs cezalarının uygulanmayacağı hallerin ve bununla ilgili şartların düzenlenmesinin,

— 3100 Sayılı Katma Değer Vergisi Mükelleflerinin Ödeme Kaydedici Cihazlar Kullanmaları Mecburiyeti Hakkında Kanun uyarınca 31.12.1990 tarihine kadar ödeme kaydedici cihaz alma mecburiyeti başladığı halde bu mecburiyeti yerine getiremeyen mükellefler ile ecrimisil alacaklarına ilişkin gecikme zammı nedeniyle borçlu bulunan mükelleflere de belirli imkânlar sağlanmasının,

— Vergi borcu nedeniyle karşılıksız çek düzenlemekle birlikte, daha sopra vergi borcunu ödeyen, ancak karşılıksız çek nedeniyle haklarında suç duyurusunda bulunulan mükellefler hakkındaki kamu davalarının her ne safhada olursa olsun kalkmasının,

— Miktarı 200 000 lirayı aşmayan trafik para cezaları ile miktarı 100 000 lirayı aşmayan diğer para cezalarının ve vadesi geldiği halde ödenmemiş bulunan miktarı 50 000 lirayı aşmayan tüm kamu alacaklarının tahsilinden vazgeçilmek suretiyle vergi dairelerinde birikmiş çok sayıda dosyanın tasfiye edilmesinin,

— Bu Kanuna göre ödenecek olan gecikme zammı, gecikme faizi ve vergi cezalarının toplamının, doğmalarına neden olan alacak aslını geçmemesinin,

— Gümrük vergi ve resimleri ile bunlara ait gecikme zamları ve para cezalarının da, geciken amme alacağı tahsilatının hızlandırılması ve mevcut ihtilafların sayısının azaltılması maksadıyla tasarı kapsamına alınmasının, amaçlandığı anlaşılmaktadır.

Komisyonumuzda yapılan görüşmelerde; bunun hızlandırma değil, bir vergi affı tasarısı olduğu, vergi ahlakını bozucu, vergi ödenmesinde caydırıcı bir etki yaratacağı, vergisini zamanında ödeyen mükellefin cezalandırılması ödemeyenlerin ise ödüllendirilmesi gibi bir durumun ortaya çıktığı, vergi cezalarındaki indirimin çok yüksek olduğu, bunun da cezaların caydırıcı etkisini azaltacağı, gecikme zammı ve gecikme faizini müeyyide olmaktan çıkaracağı, ecrimisil affının hiçbir gerekçeyle bağdaşmadığı, daha önce çıkarılan hızlandırma kanunları ile beklenildiği kadar gelir elde edilemediği, bu tasarı kanunlaştığı takdirde tahmin edilen ölçülerde bir fayda sağlanamayabileceği, kaldı ki yapılan tahminlerde de büyük farklılıklar bulunduğu, tahsil maliyeti vergi aslına yakın olan küçük rakamların affının makul olduğu, ancak bunların bir kısmının tahsili mümkün alacaklar olduğu, hayali ihracaat yapanlara hususi af getirildiği, vergi kaçırmış bulunan ama henüz incelenmemiş mükelleflere daha yüksek matrah beyan ederek yapmış oldukları vergi kaçakçılıklarını affetme imkânı getirildiği, tasarıya bir üst sınır konulması ve bu tip afların bir gelenek haline getirilmemesi gerektiği gibi eleştirilerin yanı sıra; tasarının vergi affını değil, vergi cezalarının bir kısmının affını kapsadığı, vergiyi veren ile alan arasında iyi ilişkiler kurulmasına temel oluşturacağı, cezalar nedeniyle aslını geçmiş, aslıyla ilişkisi adeta kaybolmuş, büyük ölçüde tahsil kabiliyetini kaybetmiş vergi alacaklarının bir miktarının tahsiline imkân sağladığı, devletin tahsil edilmesi mümkün olan bir alacağından vazgeçilmesi veya vergi aslından sedakârlık edilmesi gibi bir durumun sözkonusu olmadığı, bu uygulamadan yararlanabilmek için vergi aslının tamamının, cezaların da % 30'unun ödenmesi gerektiği, enflasyonun yıkıcı etkisi karşısında vergisini dahi ödeyemeyecek duruma gelmiş olan mükelleflere bir parça kolaylık sağlayacağı, mağduriyetlerini bir ölçüde de olsa gidereceği, bu nedenle bir an önce kanunlaşması gerektiği, tasarıdan yararlanacak olanların % 80'inin gelir düzeyi hayat standardı matrahının altında olan kişilerin teşkil ettiği, bazı dosyaların takibi için alacaktan çok fazla masraf yapılması gerektiği, bunların tasfiyesi yoluna gidilerek hem dosyaların sayısal olarak azaltılmasının hem de vergi dairelerinin iş hacminin artırılmasının amaçlandığı dile getirilmiştir.

Bu eleştiri ve görüşleri takiben Hükümet adına yapılan açıklamalarda; sistemin kolay, basit, anlaşılır hale getirilmesi ve verimli bir şekilde çalıştırılmasının ana ilke olduğu, dosyalarda kalan paraların hazineye aktarılmasını sağlayacağı, tahsili mümkün olmayan cezaların ve bu cezalar nedeniyle tahsil edilemeyen vergi asıllarının tahsil etmenin asıl olduğu, ecrimisilin aslının alındığı, cezasına af getirildiği, zaten bu kapsama girenlerin adet itibarıyla çok az ve gelir düzeyi çok düşük kişileri kapsadığı, tasarı ile 5-10 trilyon arasında bir gelir elde edilebileceği hatta bu rakamların bir miktar da üzerine çıkılabileceğinin tahmin edildiği, ancak kesin bir rakam vermenin mümkün olmadığı, hayali ihracaatın tasarının kapsamı dışında tutulduğu, matrah artırımı yapılmasının daha sonra vergi incelemesi yapılmayacağı anlamına gelmediği,

mukabil inceleme yolunun kapanmadığı, enflasyonun doğurduğu tahribatın bir ölçüde giderilmeye çalışıldığı, vergi denetimlerinde % 10-15 oranında artış getireceği, af yasalarının kesinlikle gelenek haline gelmeyeceği, mevcut karmaşayı giderecek önlemler paketinin başlangıcı ve bundan sonraki yapıyı oluşturmanın bir adımı olduğu belirtilmiştir.

Bu açıklamalardan sonra, tasarı ve gerekçesi Komisyonumuzca da benimsenerek maddelerinin görüşülmesine geçilmiştir.

— Yoğun iş yükü altında olan vergi dairelerindeki takipli ve ihtilafli dosyaları daha da azaltmak, aynı zamanda mükelleflerin bu tasarı kanunlaştığı takdirde ödeyecekleri borçlarının ödenmesinde kolaylık sağlamak amacıyla tasarının Kesinleşmiş Kamu Alacakları Başlıklı 1 inci, Kesinleşmemiş veya İhtilafli Kamu Alacakları Başlıklı 2 nci, Götürü Usulde Vergilendirilen Mükellefler Başlıklı 5 inci, Pişmanlıkla Beyan Başlıklı 6 ncı, Gelir ve Kurumlar Vergisinde Matrah Artırımı Başlıklı 7 nci, Matrah Artırımına İlişkin Ortak Hükümler Başlıklı 9 uncu, Ecrimisil Alacaklarına İlişkin Gecikme Zammında ve Çeşitli Cezalarda İndirim Başlıklı 12 nci, Ödenmeyen Motorlu Taşıtlar Vergileri Başlıklı 14 üncü ve Süresinde Ödenmeyen Başlıklı 16 ncı, maddelerinde yer alan tarihler ve taksit sayıları değiştirilmiş,

— Gelir ve Kurumlar Vergisinde Matrah Artırımı Başlıklı 7 nci maddesinin 9 uncu fıkrasında yer alan "... ve ..." ibaresi "...veya..." olarak değiştirilmiş, 11 inci fıkrasındaki "...193 sayılı..." ve "...5422 Sayılı..." ibareleri metinden çıkarılmış,

— Vergi Borcu Nedeniyle Düzenlenen Karşılıksız Çeklere İlişkin Cezalar başlıklı 13 üncü maddesi, uygulamada yanlış anlaşılmalara sebebiyet verilmemesi ve maddeye açıklık getirilmesi amacıyla yeniden düzenlenmiş,

— Süresinde Ödenmeyen Taksitler Başlıklı 16 ncı maddesinin 1 inci fıkrasında yer alan "...18 inci maddesi..." ibaresi, yeni eklenen madde nedeniyle "...19 uncu maddesi..." şeklinde, "...ilk ikisinin..." ibaresi ise "...ilk üçünün..." şeklinde değiştirilmiş,

— Bu Kanun Hükümlerinden yararlanma talebinde bulunacak olan çiftçilere farklı bir ödeme planı tespit edilmesini düzenleyen, "Çiftçilerin Taksitleri" başlıklı yeni bir metin, tasarı metnine 17 nci maddeden sonra gelmek üzere yeni 18 inci madde olarak ilave edilmiş,

— Gümrük Vergi ve Cezaları Başlıklı 18 inci maddesinin madde numarası ilave edilen yeni 18 inci madde nedeniyle 19 olarak değiştirilmiş; 2-a bendinin 2 nci fıkrasında yer alan "harç" kelimesi 1615 sayılı Gümrük Kanununda belirtilen ifadelere uygunluk sağlamak amacıyla metinden çıkarılmış, 2-b bendi disipliner gümrük cezalarından ihtilafli olanların da Kanun kapsamına alınabilmesini teminen yeniden düzenlenmiş,

— Bu Kanunun Geçici 1 ve 2 nci maddeleri uyarınca yapılacak ödemelerin Gelir Vergisine tabi tutulmamasını hükme bağlayan yeni bir metin tasarıya Geçici 3 üncü madde olarak ilave edilmiş,

— Yürürlüğe ilişkin 21 inci maddesinin numarası 22 olarak değiştirilmiş ve ilave edilen Geçici 3 üncü madde nedeniyle yeniden düzenlenmiş, ve maddeler bu değişikliklerle kabul edilmiştir.

— 3505 Sayılı Kanun Gereğince Asıl Addolunan Gecikme Zammı ve Gecikme Faizleri başlıklı 3 üncü, İnceleme ve Tarhiyat Safhasında Bulunan Vergi, Resim ve Harçlar başlıklı 4 üncü, Katma Değer Vergisinde Matrah Artırımı başlıklı 8 inci, İşyeri Kapatma, Kaçakçılık ve Kaçakçılığa Teşebbüs Cezalarının Uygulanmayacağı Haller ve Bununla İlgili Şartlar başlıklı 10 uncu,

Ödeme Kaydedici Cihazların Süresi İçinde Alınmaması başlıklı 11 inci, Belli Miktarın Altındaki Alacakların Terkini başlıklı 15 inci ve Ödenecek Gecikme Zammı, Gecikme Faizi ve Vergi Cezalarının Alacak Aslına Geçemeyeceği başlıklı 17 nci maddesi ile Geçici 1 ve Geçici 2 nci maddeleri aynen,

— İade Edilmeyecek Alacaklar başlıklı 19 uncu maddesi 20, Usul ve Esaslar başlıklı 20 nci maddesi 21 ve yürütmeye ilişkin 22 nci maddesi 23 üncü madde olarak, kabul edilmiştir.

Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan <i>İlyas Aktaş</i> Samsun	Başkanvekili <i>İrfan Gürpınar</i> Kırklareli
Sözcü <i>Mahmut Öztürk</i> Aksaray	Kâtip <i>Haydar Oymak</i> Amasya
Üye <i>Veli Andaç Durak</i> Adana	Üye <i>Halil Demir</i> Aksaray
Üye Mehmet Nedim Budak Ankara İmzada bulunamadı	Üye <i>Hüseyin Bahyalı</i> Balıkesir
Üye <i>Melih Pabuççuoğlu</i> Balıkesir	Üye <i>Zeki Ergezen</i> Bitlis Adil değildir. Muhalifim
Üye <i>Necmi Hoşver</i> Bolu	Üye <i>Mustafa Çiloğlu</i> Burdur
Üye <i>Yılmaz Ovalı</i> Bursa	Üye <i>Neşefel Şahin</i> Çanakkale
Üye <i>Adnan Keskin</i> Denizli	Üye <i>Mahmut Uyanık</i> Diyarbakır
Üye <i>Mehmet Dönen</i> Hatay	Üye <i>Nihat Matkap</i> Hatay
Üye Rüştü Kâzım Yücelen İçel İmzada bulunamadı	Üye <i>Nami Çağan</i> İstanbul Muhalefet Şerhim Eklidir (S. Sayısı: 18)
Türkiye Büyük Millet Meclisi	

Üye
Algan Hacaloğlu
İstanbul

Üye
Veli Aksoy
İzmir

Üye
Rıfat Serdaroğlu
İzmir

Üye
Alaettin Kurt
Kocaeli

Üye
Mehmet Ali Yavuz
Konya

Üye
Ekrem Pakdemirli
Manisa

Üye
Hasan Peker
Tekirdağ.

Üye
Adnan Kahveci
İstanbul

Muhalefet Şerhim Eklidir

Üye
Işın Çelebi
İzmir
Muhalefet Şerhim Eklidir

Üye
Abdullah Gül
Kayseri
Muhalifim

Üye
Mustafa Ünal
Konya
Muhalifim
(Adil Değil)

Üye
M. Doğan Ölmeztoprak
Malatya
Muhalefet Şerhim Eklidir

Üye
Refaidin Şahin
Ordu

Üye
Kamer Genç
Tunceli

MUHALEFET ŞERHİ

Anayasamızın 73 üncü maddesi “Herkes, kamu giderlerini karşılamak üzere, malî gücüne göre, vergi ödemekle yükümlüdür.” demektedir.

Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülmekte olan “Bazı Kamu Alacaklarının Tahsilatının Hızlandırılması ve Matrah Artırımı Hakkında Kanun Tasarısına aşağıdaki sebeplerden dolayı muhalifim.

1. Malî gücü ve vergi ödeme gücü olduğu halde bazı kişi ve kuruluşlara vergi affı getirilmektedir. Tasarı hiç bir şekilde mükellefin malî gücüne atıf yapmamaktadır. Yata, Lüks Arabası, Yalıları, Yazlıkları olan ve lüks içinde yaşayan ve kamuoyunun çok iyi tanıdığı bazı kişiler de bu kanun kapsamında vergi yükümlülüklerinden kurtulmaktadırlar.

2. Bu tasarı kanunlaştığı takdirde devletin vergi kaçırırken suçüstü yakaladığı mükellefler de affedilmekte, ileriki ay ve yıllarda namuslu mükelleflerin de vergilerini ödememeleri ve kaçırılmaları yönünde bir teamül oluşturmaktadır.

3. Tasarının 1 inci maddesinde uygulanan yüzde 30 faiz, vergi kaçakçısını ödüllendirmekte, vergi olarak ödemesi gereken parayı faize, borsaya, altına ve gayrimenkule yatırarak ödüllendirmektedir.

4. Tasarının 12 nci maddesinde ecrimisil cezalarına istisnasız af getirilerek kıyılarda ve büyük kentlerde hazine arazilerini işgal edenler ödüllendirilmektedir. Bu uygulama Hazine arazilerinin yağmalanmasını hızlandıracaktır.

5. Tasarının 7 nci maddesinde vergi kaçırılmış bulunan ama henüz incelenmemiş mükelleflere daha yüksek matrah beyan ederek yapmış oldukları vergi kaçakçılıklarını affetme imkânı getirilmektedir. Bu Madde de Anayasanın 73 üncü maddesine aykırıdır. Vergi kaçırma nispeti matrahına göre yüzde 1 000 (bin) olan bir mükellefle, vergi kaçırma nispeti beyan ettiği matraha göre yüzde 5 olan aynı keseye konmaktadır. Çok kaçırarak ödüllendirilmektedir.

6. Tasarının 18 inci maddesinin 1-b bendinde 1615 sayılı Gümrük Kanununun 147 ve 154 üncü maddesine aykırı hareket edenler de af edilmektedir. Buna göre hayalî ihracat yapanlara da kısmî af getirilmektedir.

7. Madde 10'a göre VUK'nun 344 ve 358 inci maddelerine göre, kaçakçılık cezaları aff edilmektedir. Bu madde ile evrak sahtekârlığı ve kötü niyetli vergi kaçakçılığı teşvik edilmektedir.

8. Bu kanun vergi kaçırma teşvik edecek, Anayasamızın hassasiyetle koruduğu devlet kavramını zedelemekte ve yıpratmaktadır.

Adnan Kahveci
İstanbul

Işın Çelebi
İzmir

Münir Doğan Ölmertzoprak
Malatya

MUHALEFET ŞERHİ

Yasa tasarısına,

- Vergi cezalarının caydırıcı etkisini azaltacağı;
- Yükümlülerin yükümlülüklerini zamanında yerine getirmemeye özendireceği;
- Gecikme zammının ve gecikme faizinin, vergi alacağının zamanında ödenmemesinin karşılığı olan tazminat etkisini ortadan kaldıracığı;
- Vergi incelemelerinin ciddiyetini azaltacağı;
- Vergi ahlâkının bozulmasına neden olacağı gerekçeleriyle karşıyım.

Nami Çağan
İstanbul

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

Bazı Kamu Alacaklarının Tahsilatının Hızlandırılması ve Matrah Artırımı Hakkında Kanun Tasarısı

BİRİNCİ BÖLÜM

Tahsilatın Hızlandırılmasına İlişkin Hükümler

Kesinleşmiş Kamu Alacakları

MADDE 1. — Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibariyle (bu tarih dahil) vadesi geldiği halde ödenmemiş olan ya da ödeme süresi henüz geçmemiş bulunan; 213 sayılı Vergi Usul Kanunu kapsamına giren vergi, resim ve harçların tamamı ile bu alacak asıllarına isabet eden gecikme zammı, gecikme faizi ve vergi cezalarının ayrı ayrı % 30'unun 3 eşit taksitte 15 Mart 1992, 31 Mayıs 1992, 31 Ağustos 1992 tarihleri sonuna kadar tamamen ödenmesi ve ihtilaf yaratılmaması, yaratılmış ihtilaflardan vazgeçilmesi şartıyla gecikme zammı, gecikme faizi ve vergi cezalarının kalan % 70'inin tahsilinden vazgeçilir.

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibariyle asılları kısmen ya da tamamen ödenmiş bulunan vergi, resim ve harçlara isabet eden gecikme zammı, gecikme faizi ve vergi cezalarının % 30'unun 3 eşit taksitte 15 Mart 1992, 31 Mayıs 1992, 31 Ağustos 1992 tarihleri sonuna kadar ödenmesi ve ihtilaf yaratılmaması, yaratılmış ihtilaflardan vazgeçilmesi şartıyla kalan % 70'inin tahsilinden vazgeçilir.

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibariyle bir vergi aslına bağlı olmaksızın kesilmiş olup Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibariyle ödenmemiş olan vergi cezalarının % 30'unun 3 eşit taksitte 15 Mart 1992, 31 Mayıs 1992, 31 Ağustos 1992 tarihleri sonuna kadar ödenmesi ve ihtilaf yaratılmaması, yaratılmış ihtilaflardan vazgeçilmesi şartıyla kalan % 70'inin tahsilinden vazgeçilir.

Birinci fıkraya kapsamına giren alacakların, bu Kanunun yürürlük tarihinden önce 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 48 inci maddesi uyarınca tecil edilip de tecil şartlarına uygun olarak ödenmekte olanlarından, ödenmemiş taksit miktarları için mükellefler, dilerlerse bu Kanun hükümlerinden yararlanabilirler. Bu takdirde tecil şartlarına uygun olarak ödenen taksit miktarları için tecil hükümleri geçerli sayılır. Bu şekilde ödenen taksit miktarlarına tecil tarihi ile ödeme tarihi arasında geçen süre için sadece tecil faizi uygulanır. Kalan taksit miktarları vadesinde ödenmemiş alacak kabul edilir. Bu alacaklar hakkında birinci ve ikinci fıkraya hükümleri uygulanır.

Bu madde kapsamına giren kamu alacakları ile ilgili olarak, tatbik edilen hacizler, yapılan ödemeler nispetinde kaldırılır ve buna isabet eden teminatlar iade edilir.

Kesinleşmemiş veya İhtilaflı Kamu Alacakları

MADDE 2. — Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte Vergi Mahkemeleri, Bölge İdare Mahkemeleri veya Danıştay nezdinde ihtilafı hale getirilmiş ya da dava açma süresi henüz geçmemiş olan ve ikmalen, resen veya idarece tarh edilmiş bulunan vergi, resim ve harçların tamamı ile bunlara bağlı gecikme zammı, gecikme faizi ve vergi cezalarının ayrı ayrı % 30'unun; 3 eşit taksitte 15 Mart 1992, 31 Mayıs 1992, 31 Ağustos 1992 tarihleri sonuna kadar tamamen ödenmesi ve ihtilaf yaratılmaması, yaratılmış ihtilaflardan vazgeçilmesi şartıyla gecikme zammı, gecikme faizi ve vergi cezalarının kalan % 70'inin tahsilinden vazgeçilir.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

Bazı Kamu Alacaklarının Tahsilatının Hızlandırılması ve Matrah Artırımı Hakkında Kanun Tasarısı

BİRİNCİ BÖLÜM

Tahsilatın Hızlandırılmasına İlişkin Hükümler

Kesinleşmiş Kamu Alacakları

MADDE 1. — Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibariyle (bu tarih dahil) vadesi geldiği halde ödenmemiş olan ya da ödeme süresi henüz geçmemiş bulunan; 213 sayılı Vergi Usul Kanunu kapsamına giren vergi, resim ve harçların tamamı ile bu alacak asıllarına isabet eden gecikme zammı, gecikme faizi ve vergi cezalarının ayrı ayrı % 30'unun 4 eşit taksitte Nisan, Haziran, Ağustos, Ekim 1992 ayları sonuna kadar tamamen ödenmesi ve ihtilaf yaratılmaması, yaratılmış ihtilaflardan vazgeçilmesi şartıyla gecikme zammı, gecikme faizi ve vergi cezalarının kalan % 70'inin tahsilinden vazgeçilir.

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibariyle asılları kısmen ya da tamamen ödenmiş bulunan vergi, resim ve harçlara isabet eden gecikme zammı, gecikme faizi ve vergi cezalarının % 30'unun 4 eşit taksitte Nisan, Haziran, Ağustos, Ekim 1992 ayları sonuna kadar ödenmesi ve ihtilaf yaratılmaması, yaratılmış ihtilaflardan vazgeçilmesi şartıyla kalan % 70'inin tahsilinden vazgeçilir.

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibariyle bir vergi aslına bağlı olmaksızın kesilmiş olup Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibariyle ödenmemiş olan vergi cezalarının % 30'unun 4 eşit taksitte Nisan, Haziran, Ağustos, Ekim 1992 ayları sonuna kadar ödenmesi ve ihtilaf yaratılması, yaratılmış ihtilaflardan vazgeçilmesi şartıyla kalan % 70'inin tahsilinden vazgeçilir.

Birinci fıkra kapsamına giren alacakların, bu Kanunun yürürlük tarihinden önce 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 48 inci maddesi uyarınca tecil edilip de tecil şartlarına uygun olarak ödenmekte olanlarından, ödenmemiş taksit miktarları için mükellefler, dilerlerse bu Kanun hükümlerinden yararlanabilirler. Bu takdirde tecil şartlarına uygun olarak ödenen taksit miktarları için tecil hükümleri geçerli sayılır. Bu şekilde ödenen taksit miktarlarına tecil tarihi ile ödeme tarihi arasında geçen süre için sadece tecil faizi uygulanır. Kalan taksit miktarları vadesinde ödenmemiş alacak kabul edilir. Bu alacaklar hakkında birinci ve ikinci fıkra hükümleri uygulanır.

Bu madde kapsamına giren kamu alacakları ile ilgili olarak, tatbik edilen hacizler, yapılan ödemeler nispetinde kaldırılır ve buna isabet eden teminatlar iade edilir.

Kesinleşmemiş veya İhtilafli Kamu Alacakları

MADDE 2. — Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte Vergi Mahkemeleri, Bölge İdare Mahkemeleri veya Danıştay nezdinde ihtilafli hale getirilmiş ya da dava açma süresi henüz geçmemiş olan ve ikmalen, resen veya idarece tarh edilmiş bulunan vergi resim ve harçların tamamı ile bunlara bağlı gecikme zammı, gecikme faizi ve vergi cezalarının ayrı ayrı % 30'unun; 4 eşit taksitte Nisan, Haziran, Ağustos, Ekim 1992 ayları sonuna kadar tamamen ödenmesi ve ihtilaf yaratılmaması, yaratılmış ihtilaflardan vazgeçilmesi şartıyla gecikme zammı, gecikme faizi ve vergi cezalarının kalan % 70'inin tahsilinden vazgeçilir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

Birinci fıkraya göre ödenecek vergi, resim ve harç asıllarının tespitinde, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibariyle tarhiyatın bulunduğu en son safhadaki miktar esas alınır. Ancak, en son safhada bozma ya da terkin kararı bulunması halinde, ödenecek miktar ilk tarihyata göre tespit edilir.

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun uzlaşma hükümlerinden yararlanılarak uzlaşma sağlanmış alacaklar 1 inci madde hükmünden, Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibariyle; uzlaşma hükümlerinden yararlanılmak üzere başvuruda bulunulmuş, uzlaşma günü verilmemiş veya uzlaşma günü gelmemiş ya da uzlaşma sağlanamamış, ancak dava açma süresi geçmemiş alacaklar bu madde hükmünden yararlanır.

Gecikme faizleri, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibariyle tahakkuk etmemiş vergi, resim ve harç asıllarına ilişkin tarhiyatta, Kanunun yürürlük tarihi itibariyle hesaplanır.

3505 Sayılı Kanun Gereğince Asıl Addolunan Gecikme Zammı ve Gecikme Faizleri

MADDE 3. — Bu Kanundan yararlanılarak ödenecek gecikme zammı ve gecikme faizlerinin tespitinde, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 51 inci maddesinin 3505 sayılı Kanunun 24 üncü maddesiyle değişik üçüncü fıkrası hükmü uygulanmaz. Gecikme zammı ve gecikme faizleri, 1.1.1990, 1.1.1991 ve 1.1.1992 tarihleri itibariyle asıl addolunma işlemi yapılmaksızın hesaplanır.

Bu Kanundan yararlanılarak ödenen alacaklara Kanunun yürürlük tarihinden sonraki aylar için gecikme zammı uygulanmaz.

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 3505 sayılı Kanun 24 üncü maddesiyle değişik 51 inci maddesinin üçüncü fıkrası gereğince 10.12.1988 tarihinden sonra vadesi gelen kamu alacaklarına uygulanan gecikme zammı ile 10.12.1988 tarihinden sonra tahsil edilebilir hale gelen gecikme faizlerinden asıl addolunarak ödenen miktarlar, bu Kanuna göre ödenecek miktarlardan mahsup edilir. Ancak, ödenen miktarların bu Kanuna göre ödenecek miktarlardan fazla olması halinde aradaki fark mükelleflere iade edilmez.

İKİNCİ BÖLÜM

Inceleme ve Tarhiyat Safhasında Bulunan İşlemler

Inceleme ve Tarhiyat Safhasında Bulunan Vergi, Resim ve Harçlar

MADDE 4. — 1.1.1992 tarihinden önceki dönemlere ve beyana dayanan vergilerde bu tarihe kadar verilmesi gereken beyannamelere ilişkin olarak Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce başlanıldığı halde, Kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar tamamlanamamış olan vergi incelemeleri ile takdir, tarh ve tahakkuk işlemlerine devam edilir.

Bu işlemlerin tamamlanmasından sonra tarh edilecek vergilerin tamamı ile kesilecek cezaların ve hesaplanacak gecikme faizinin % 10'unun, ihbarnamenin tebliği tarihinden itibaren 15 gün içinde ödenmesi halinde, gecikme faizi ve vergi cezalarının % 90'ının tahsilinden vazgeçilir.

Mükelleflerin bu madde hükümlerinden yararlanabilmeleri için ikinci fıkrada belirtilen süre ve şekilde ödeme yapmaları ve ihtilaf yaratmamaları şarttır. Bu madde hükmünden yararlanan mükellefler hakkında 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 359 uncu maddesine göre kamu davası açılmaz ve açılmış bulunan davalar sürdürülmez.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Birinci fıkraya göre ödenecek vergi, resim ve harç asıllarının tespitinde, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibariyle tarhiyatın bulunduğu en son safhadaki miktar esas alınır. Ancak, en son safhada bozma ya da terkin kararı bulunması halinde, ödenecek miktar ilk tarhiyata göre tespit edilir.

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun uzlaşma hükümlerinden yararlanılarak uzlaşma sağlanmış alacaklar 1 inci madde hükmünden, Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibariyle; uzlaşma hükümlerinden yararlanılmak üzere başvuruda bulunmuş, uzlaşma günü verilmemiş veya uzlaşma günü gelmemiş ya da uzlaşma sağlanamamış, ancak dava açma süresi geçmemiş alacaklar bu madde hükmünden yararlanır.

Gecikme faizleri, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibariyle tahakkuk etmemiş vergi, resim ve harç asıllarına ilişkin tarhiyatta, Kanunun yürürlük tarihi itibariyle hesaplanır.

3505 Sayılı Kanun Gereğince Asıl Addolunan Gecikme Zammı ve Gecikme Faizleri

MADDE 3. — Bu Kanundan yararlanılarak ödenecek gecikme zammı ve gecikme faizlerinin tespitinde, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 51 inci maddesinin 3505 sayılı Kanunun 24 üncü maddesiyle değişik üçüncü fıkrası hükmü uygulanmaz. Gecikme zammı ve gecikme faizleri, 1.1.1990, 1.1.1991 ve 1.1.1992 tarihleri itibariyle asıl addolunma işlemi yapılmaksızın hesaplanır.

Bu Kanundan yararlanılarak ödenen alacaklara Kanunun yürürlük tarihinden sonraki aylar için gecikme zammı uygulanmaz.

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 3505 sayılı Kanunun 24 üncü maddesiyle değişik 51 inci maddesinin üçüncü fıkrası gereğince 10.12.1988 tarihinden sonra vadesi gelen kamu alacaklarına uygulanan gecikme zammı ile 10.12.1988 tarihinden sonra tahsil edilebilir hale gelen gecikme faizlerinden asıl addolunarak ödenen miktarlar, bu Kanuna göre ödenecek miktarlardan mahsup edilir. Ancak, ödenen miktarların bu Kanuna göre ödenecek miktarlardan fazla olması halinde aradaki fark mükelleflere iade edilmez.

İKİNCİ BÖLÜM

İnceleme ve Tarhiyat Safhasında Bulunan İşlemler

İnceleme ve Tarhiyat Safhasında Bulunan Vergi, Resim ve Harçlar

MADDE 4. — 1.1.1992 tarihinden önceki dönemlere ve beyana dayanan vergilerden bu tarihe kadar verilmesi gereken beyannamelere ilişkin olarak Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce başlanıldığı halde, Kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar tamamlanamamış olan vergi incelemeleri ile takdir, tarh ve tahakkuk işlemlerine devam edilir.

Bu işlemlerin tamamlanmasından sonra tarh edilecek vergilerin tamamı ile kesilecek cezaların ve hesaplanacak gecikme faizinin % 10'unun, ihbarnamenin tebliği tarihinden itibaren 15 gün içinde ödenmesi halinde, gecikme faizi ve vergi cezalarının % 90'ının tahsilinden vazgeçilir.

Mükelleflerin bu madde hükümlerinden yararlanabilmeleri için ikinci fıkrada belirtilen süre ve şekilde ödeme yapmaları ve ihtilaf yaratmamaları şarttır. Bu madde hükmünden yararlanan mükellefler hakkında 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 359 uncu maddesine göre kamu davası açılmaz ve açılmış bulunan davalar sürdürülmez.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

Birinci fıkrada belirtilen dönemlere ilişkin olarak bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce tamamlandığı halde bu tarihte ya da bu tarihten sonra vergi dairesi kayıtlarına intikal eden Takdir Komisyonu Kararları ve Vergi İnceleme Raporları ile bu tarihten önce düzenlenen ceza tutanakları üzerine gerekli tarh ve tebliğ işlemleri yapılır. Yapılan tarhiyat üzerine ikinci fıkrada öngörülen şekilde belirlenen tutarın, ihtilaf yaratılmaması ve tarhiyata ilişkin ihbarnamenin tebliği tarihinden itibaren 15 gün içinde ödenmesi şartıyla bu Kanun hükümlerinden yararlanır.

Bu Kanunun 2 nci maddesi ile bu madde hükmünden yararlananlar, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun, uzlaşma, tarhiyat öncesi uzlaşma ve kaçakçılık, ağır kusur, kusur, usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezalarında indirim hükümlerinden yararlanamazlar.

Bu madde hükmüne göre incelemeye başlama; bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce mükellef nezdinde işe başlama tutanağının alınması, mükellefe davet veya defter ve belgelerin istenmesi yazısının tebliğ edilmiş olması, matrah tesisine yönelik tutanak düzenlenmesi ya da defter ve belgelerin incelenmek üzere denetim elemanına teslim edilmesi hallerini kapsar.

Götürü Usulde Vergilendirilen Mükellefler

MADDE 5. — Götürü usulde vergilendirilen mükelleflerin, 1.1.1992 tarihinden önce tarhedilmesi gereken vergilerini, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 31 Ağustos 1992 tarihine kadar tarhettirmeleri halinde, haklarında bu Kanunun 2 nci maddesi hükümleri uygulanır.

Pişmanlıkla Beyan

MADDE 6. — 1.1.1992 tarihinden önceki dönemlere ve beyana dayanan vergilerde bu tarihe kadar verilmesi gereken beyannamelere ilişkin olarak 15 Mart 1992 tarihine kadar, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 371 inci maddesine göre beyan edilen matrahlar üzerinden tarh ve tahakkuk ettirilen vergi, resim ve harçların tamamı ile hesalanacak pişmanlık zammının ve kesilen usulsüzlük cezasının ayrı ayrı % 10'unun ilk taksidi en geç bu tarihte, kalanı ise Mayıs-Ağustos 1992 aylarında olmak üzere 3 eşit taksitte ödenmesi halinde pişmanlık zammı ve usulsüzlük cezasından kalan % 90'ının tahsilinden vazgeçilir.

Bu Fıkra hükmü Emlak Vergileri hakkında da uygulanır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Matrah Artırımı

Gelir ve Kurumlar Vergisinde Matrah Artırımı

MADDE 7. — Gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri vermiş oldukları yıllık beyannamelerinde vergiye esas alınan matrahlarını, aşağıda yazılı yıllara ilişkin asgari nispetlerden az olmamak üzere, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 15 Mart 1992 tarihine kadar artırdıkları takdirde; artırımda buldukları yıllar için mükelleflerin kendileri hakkında yıllık gelir ve kurumlar vergisi incelemesi ile bu yıllara ilişkin olarak daha sonra başkaca bir tarhiyat yapılmaz.

YILLAR

1987 Takvim Yılı İçin

1988 Takvim Yılı İçin

1989 Takvim Yılı İçin

1990 Takvim Yılı İçin

ARTIRIM NİSPETLERİ

% 40

% 35

% 30

% 20

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Birinci fıkrada belirtilen dönemlere ilişkin olarak bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce tamamlandığı halde bu tarihte ya da bu tarihten sonra vergi dairesi kayıtlarına intikal eden Takdir Komisyonu Kararları ve Vergi İnceleme Raporları ile bu tarihten önce düzenlenen ceza tutanakları üzerine gerekli tarh ve tebliğ işlemleri yapılır. Yapılan tarhiyat üzerine ikinci fıkrada öngörülen şekilde belirlenen tutarın, ihtilaf yaratılmaması ve tarhiyata ilişkin ihbarnamenin tebliği tarihinden itibaren 15 gün içinde ödenmesi şartıyla bu Kanun hükümlerinden yararlanılır.

Bu Kanunun 2 nci maddesi ile bu madde hükmünden yararlananlar, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun, uzlaşma, tarhiyat öncesi uzlaşma ve kaçakçılık, ağır kusur, kusur, usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezalarında indirim hükümlerinden yararlanamazlar.

Bu madde hükmüne göre incelemeye başlama; bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce mükellef nezdinde işe başlama tutanağının alınması, mükellefe davet veya defter ve belgelerin istenmesi yazısının tebliğ edilmiş olması, matrah tesisine yönelik tutanak düzenlenmesi ya da defter ve belgelerin incelenmek üzere denetim elemanına teslim edilmesi hallerini kapsar.

Götürü Usulde Vergilendirilen Mükellefler

MADDE 5. — Götürü usulde vergilendirilen mükelleflerin, 1.1.1992 tarihinden önce tarhedilmesi gereken vergilerini, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 31 Ekim 1992 tarihine kadar tarhettirmeleri halinde, haklarında bu Kanunun 2 nci maddesi hükümleri uygulanır.

Pişmanlıkla Beyan

MADDE 6. — 1.1.1992 tarihinden önceki dönemlere ve beyana dayanan vergilerde bu tarihe kadar verilmesi gereken beyannamelere ilişkin olarak 30 Nisan 1992 tarihine kadar, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 371 inci maddesine göre beyan edilen matrahlar üzerinden tarh ve tahakkuk ettirilen vergi, resim ve harçların tamamı ile hesaplanacak pişmanlık zammının ve kesilen usulsüzlük cezasının ayrı ayrı % 10'unun ilk taksidi en geç bu tarihte, kalamı ise Haziran, Ağustos, Ekim 1992 aylarında olmak üzere 4 eşit taksitte ödenmesi halinde pişmanlık zammı ve usulsüzlük cezasından kalan % 90'ının tahsilinden vazgeçilir.

Bu fıkra hükmü Emlak Vergileri hakkında da uygulanır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Matrah Artırımı

Gelir ve Kurumlar Vergisinde Matrah Artırımı

MADDE 7. — Gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri vermiş oldukları yıllık beyannamelerinde vergiye esas alınan matrahlarını, aşağıda yazılı yıllara ilişkin asgari nispetlerden az olmamak üzere, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 30 Nisan 1992 tarihine kadar artırdıkları takdirde; artırımda buldukları yıllar için mükelleflerin kendileri hakkında yıllık gelir ve kurumlar vergisi incelemesi ile bu yıllara ilişkin olarak daha sonra başkaca bir tarhiyat yapılmaz.

YILLAR

1987 Takvim Yılı İçin
1988 Takvim Yılı İçin
1989 Takvim Yılı İçin
1990 Takvim Yılı İçin

ARTIRIM NİSPETLERİ

% 40
% 35
% 30
% 20

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

Gelir vergisi mükelleflerinin; artırımda bulunmak istedikleri yıl ile ilgili olarak vermiş oldukları Gelir vergisi beyannamelerinde zarar beyan edilmiş, ya da hiç beyanname verilmemiş olması halinde, vergilendirmeye esas alınacak matrah; 1987 takvim yılı için 1 500 000 liradan, 1988 takvim yılı için 2 500 000 liradan, 1989 takvim yılı için 4 000 000 liradan, 1990 takvim yılı için 6 000 000 liradan, az olamaz.

Kurumlar vergisi mükelleflerinin; artırımda buldukları yıla ilişkin olarak daha önce vermiş oldukları beyannamelerinde zarar beyan etmiş olmaları veya beyanname vermemiş olmaları halinde, vergilendirmeye esas alınacak matrahlar ile birinci fıkraya göre artırdıkları matrahlar 1987 takvim yılı için 5 000 000 liradan, 1988 takvim yılı için 8 000 000 liradan, 1989 takvim yılı için 13 000 000 liradan, 1990 takvim yılı için 20 000 000 liradan az olamaz.

Bu madde hükmüne göre artırılan matrahlar, kurumlar vergisi mükelleflerinde % 50, gelir vergisi mükelleflerinde % 40 oranında vergilendirilir ve bu matrahlar üzerinden ayrıca herhangi bir vergi ya da Savunma Sanayii Destekleme Fonu, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonu, Çıraklık, Mesleki ve Teknik Eğitimi Geliştirme ve Yaygınlaştırma Fonu alınmaz.

Kurumlar vergisi mükelleflerinin verdikleri yıllık beyanname, kurum kazancından indirilen ve Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesinin (A) fıkrasının 8 ve 15 numaralı bentlerine göre gelir vergisi tevkifatına tabi tutulmuş olan kazanç ve iratlarının da bulunması halinde; bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen vergi incelemesine ve tarhiyata muhatap olmamaları için bu kazanç ve iratlar üzerinden tevkif edilen vergilerin istisna ve indirim ait olduğu yıla ilişkin olarak, birinci fıkrada belirtilen nispetlerde artırılarak ödenmesi şarttır.

Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesinin (A) fıkrasının 8 ve 15 numaralı bentlerinde yer alan vergi tevkifatına tabi kazanç ve iratların muhtasar beyanname ile beyan edilmemiş olması halinde, bu yıllarla ilişkin olarak birinci fıkrada belirtilen vergi incelemesine ve tarhiyata muhatap olmamaları için; kurumlar vergisi mükelleflerinin bu kazanç ve iratlara ait tevkifat matrahlarını, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih ile 15 Mart 1992 tarihi arasında beyan etmeleri ve beyan edilen bu matrahlar için 1987 yılı ile ilgili olarak % 14, 1988 yılı ile ilgili olarak % 13,5, 1989 yılı ile ilgili olarak % 13 ve 1990 yılı ile ilgili olarak % 12 nisbetinde vergilendirilmeleri şarttır.

Bu maddenin beşinci ve altıncı fıkralarında yer alan hükümlerinden yararlanarak artırımda veya beyanda bulunan mükelleflerin, bu yıllara ilişkin olarak vergi incelemesi ve tarhiyata muhatap olmamaları için, ilgili yıllarda vergiye esas alınan kurumlar vergisi matrahlarını da üçüncü fıkrada belirtilen miktarlardan az olmamak üzere birinci fıkrada belirtilen nispetlerde arttırmaları şarttır.

Bu maddenin altıncı fıkrası hükmünden yararlanan mükellefler hakkında 213 sayılı Vergi Usul Kanununun pişmanlık zammı ve usulsüzlük cezalarına ilişkin hükümleri uygulanmaz.

Gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin bu madde hükmünden yararlanarak beyan ettikleri matrahları arttırmaları halinde, daha önce tevkif yoluyla ödemiş oldukları vergiler mahsup ve iade edilmez.

Gelir veya kurumlar vergisi mükelleflerinin; matrah artırımında bulunmaları halinde, önceki yıllara ilişkin zararları, gelecek yıllar kârlarından mahsup edilmeyecektir.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Gelir vergisi mükelleflerinin; artırımda bulunmak istedikleri yıl ile ilgili olarak vermiş oldukları Gelir vergisi beyannamelerinde zarar beyan edilmiş, ya da hiç beyanname verilmemiş olması halinde, vergilendirmeye esas alınacak matrah; 1987 takvim yılı için 1 500 000 liradan, 1988 takvim yılı için 2 500 000 liradan, 1989 takvim yılı için 4 000 000 liradan, 1990 takvim yılı için 6 000 000 liradan, az olamaz.

Kurumlar vergisi mükelleflerinin; artırımda buldukları yıla ilişkin olarak daha önce vermiş oldukları beyannamelerinde zarar beyan etmiş olmaları veya beyanname vermemiş olmaları halinde, vergilendirmeye esas alınacak matrahlar ile birinci fıkraya göre artırdıkları matrahlar 1987 takvim yılı için 5 000 000 liradan, 1988 takvim yılı için 8 000 000 liradan, 1989 takvim yılı için 13 000 000 liradan, 1990 takvim yılı için 20 000 000 liradan az olamaz.

Bu madde hükmüne göre artırılan matrahlar, kurumlar vergisi mükelleflerinde % 50, gelir vergisi mükelleflerinde % 40 oranında vergilendirilir ve bu matrahlar üzerinden ayrıca herhangi bir vergi ya da Savunma Sanayii Destekleme Fonu, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonu, Çıraklık, Mesleki ve Teknik Eğitimi Geliştirme ve Yaygınlaştırma Fonu alınmaz.

Kurumlar vergisi mükelleflerinin verdikleri yıllık beyanname, kurum kazancından indirilen ve Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesinin (A) fıkrasının 8 ve 15 numaralı bentlerine göre gelir vergisi tevkifatına tabi tutulmuş olan kazanç ve iratlarının da bulunması halinde; bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen vergi incelemesine ve tarhiyata muhatap olmamaları için bu kazanç ve iratlar üzerinden tevkif edilen vergilerin istisna ve indirimin ait olduğu yıla ilişkin olarak, birinci fıkrada belirtilen nispetlerde artırılarak ödenmesi şarttır.

Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesinin (A) fıkrasının 8 ve 15 numaralı bentlerinde yer alan vergi tevkifatına tabi kazanç ve iratların muhtasar beyanname ile beyan edilmemiş olması halinde, bu yıllara ilişkin olarak birinci fıkrada belirtilen vergi incelemesine ve tarhiyata muhatap olmamaları için; kurumlar vergisi mükelleflerinin bu kazanç ve iratlara ait tevkifat matrahlarını, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih ile 30 Nisan 1992 tarihi arasında beyan etmeleri ve beyan edilen bu matrahlar için 1987 yılı ile ilgili olarak % 14, 1988 yılı ile ilgili olarak % 13.5, 1989 yılı ile ilgili olarak % 13 ve 1990 yılı ile ilgili olarak % 12 nispetinde vergilendirilmeleri şarttır.

Bu maddenin beşinci ve altıncı fıkralarında yeralan hükümlerinden yararlanarak artırımda veya beyanda bulunan mükelleflerin, bu yıllara ilişkin olarak vergi incelemesi ve tarhiyata muhatap olmamaları için, ilgili yıllarda vergiye esas alınan kurumlar vergisi matrahlarını da üçüncü fıkrada belirtilen miktarlardan az olmamak üzere birinci fıkrada belirtilen nispetlerde arttırmaları şarttır.

Bu maddenin altıncı fıkrası hükmünden yararlanan mükellefler hakkında 213 sayılı Vergi Usul Kanununun pişmanlık zammı ve usulsüzlük cezalarına ilişkin hükümleri uygulanmaz.

Gelir veya kurumlar vergisi mükelleflerinin bu madde hükmünden yararlanarak beyan ettikleri matrahları arttırmaları halinde, daha önce tevkif yoluyla ödemiş oldukları vergiler mahsup ve iade edilmez.

Gelir veya kurumlar vergisi mükelleflerinin; matrah artırımında bulunmaları halinde, önceki yıllara ilişkin zararları, gelecek yıllar kârlarından mahsup edilmeyecektir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

193 sayılı Gelir ve 5422 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunlarında yer alan istisna ve indirimler nedeniyle gelecek yıllarda matrahdan indirim konusu yapılabilecek tutarlar, bu madde hükmüne göre artırılan matrahlardan indirilemez.

Katma Değer Vergisinde Matrah Artırımı

MADDE 8. — Gelir veya kurumlar vergisi mükelleflerinin, 7 nci maddede belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde artırdıkları tutarların % 20'sini katma değer vergisi olarak ödemeyi kabul etmeleri halinde, bu mükellefler nezdinde, sözkonusu vergiyi ödemeyi kabul ettikleri yıllarla ilgili olarak katma değer vergisi incelemesi ve tarhiyat yapılmaz. Şu kadar ki; artırımda bulunulan yıllarla ilgili olarak kendileri hakkında sonraki dönemlere devreden indirilebilir katma değer vergileri ve ihraç kaydıyla teslimlerden veya iade hakkı doğuran işlemlerden doğan tecil-terkin, iade veya mahsup işlemleriyle sınırlı olmak üzere, inceleme hakkı saklıdır.

Bu madde hükmüne göre ödenen katma değer vergisi, gelir ve kurumlar vergisi matrahlarının tespitinde gider veya maliyet unsuru olarak nazara alınmaz; ödenmesi gereken katma değer vergilerinden indirilmez veya herhangi bir şekilde mahsup ve iade edilmez.

Katma değer vergisi uygulaması bakımından; bu maddede belirtilen nispet, adi kollektif ve adi komandit şirket ortaklarının her biri için hesaplanan gelir vergisi matrahları toplamına uygulanır.

Matrah Artırımına İlişkin Ortak Hükümler

MADDE 9. — Bu Kanunun 7 nci ve 8 inci maddeleri hükümlerine göre hesaplanan gelir, kurumlar ve katma değer vergilerinin 15 Mart 1992, 31 Mayıs 1992 ve 31 Ağustos 1992 tarihleri sonuna kadar 3 eşit taksitte ödenmesi şarttır. Bu vergilerin Kanunda belirtilen şekilde ödenmesi halinde, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 51 inci maddesine göre gecikme zammıyla birlikte takip ve tahsiline devam olunur.

Bu Kanunun 7 nci maddesi hükmüne göre hesaplanarak ödenen vergiler, gelir veya kurumlar vergisi matrahlarının tespitinde gider olarak kabul edilmeyeceği gibi herhangi bir nedenle indirim, mahsup ve iade konusu yapılmaz.

Defter ve belgeleri üzerinde daha önce vergi incelemesi yapılmış olan mükellefler, diledikleri takdirde vergi incelemesi yapılan yıl için de artırımda bulunabilirler.

Bu Kanuna göre artırılan matrahlar nedeniyle dahili tevkifat ve geçici vergi hesaplanmaz ve tahsil olunmaz.

Bu Kanuna göre matrah artırımında bulunulması, Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla başlanılmış olan vergi incelemeleri ile takdir işlemlerine engel teşkil etmez. İnceleme veya takdir sonucu tarhiyata konu matrah farkı tespit edilmesi halinde, bulunan matrah farkı, bu Kanunun 7 ve 8 inci maddesi hükmü ile birlikte değerlendirilir.

İdarenin artırımda bulunulmayan yıllar için vergi inceleme yapma hakkı mahfuzdur.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Gelir ve Kurumlar Vergisi Kanunlarında yer alan istisna ve indirimler nedeniyle gelecek yıllarda matrahdan indirim konusu yapılabilecek tutarlar, bu madde hükmüne göre artırılan matrahlardan indirilemez.

Katma Değer Vergisinde Matrah Artırımı

MADDE 8. — Gelir veya kurumlar vergisi mükelleflerinin, 7 nci maddede belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde artırdıkları tutarların % 20'sini katma değer vergisi olarak ödemeyi kabul etmeleri halinde, bu mükellefler nezdinde, sözkonusu vergiyi ödemeyi kabul ettikleri yıllarla ilgili olarak katma değer vergisi incelemesi ve tarhiyat yapılmaz. Şu kadar ki; artırımda bulunulan yıllarla ilgili olarak kendileri hakkında sonraki dönemlere devreden indirilebilir katma değer vergileri ve ihraç kaydıyla teslimlerden veya iade hakkı doğuran işlemlerden doğan tecil-terkin, iade veya mahsup işlemleriyle sınırlı olmak üzere, inceleme hakkı saklıdır.

Bu madde hükmüne göre ödenen katma değer vergisi, gelir veya kurumlar vergisi matrahlarının tespitinde gider veya maliyet unsuru olarak nazara alınmaz, ödenmesi gereken katma değer vergilerinden indirilmez veya herhangi bir şekilde mahsup ve iade edilmez.

Katma değer vergisi uygulaması bakımından; bu maddede belirtilen nispet, adi kolektif ve adi komandit şirket ortaklarının her biri için hesaplanan gelir vergisi matrahları toplamına uygulanır.

Matrah Artırımına İlişkin Ortak Hükümler

MADDE 9. — Bu Kanunun 7 nci ve 8 inci maddeleri hükümlerine göre hesaplanan gelir, kurumlar ve katma değer vergilerinin Nisan, Haziran, Ağustos, Ekim 1992 ayları sonuna kadar 4 eşit taksitte ödenmesi şarttır. Bu vergilerin Kanunda belirtilen şekilde ödenmemesi halinde, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 51 inci maddesine göre gecikme zammıyla birlikte takip ve tahsiline devam olunur.

Bu Kanunun 7 nci maddesi hükmüne göre hesaplanarak ödenen vergiler, gelir veya kurumlar vergisi matrahlarının tespitinde gider olarak kabul edilmeyeceği gibi herhangi bir nedenle indirim, mahsup ve iade konusu yapılmaz.

Defter ve belgeleri üzerinde daha önce vergi incelemesi yapılmış olan mükellefler, diledikleri takdirde vergi incelemesi yapılan yıl için de artırımda bulunabilirler.

Bu Kanuna göre artırılan matrahlar nedeniyle dahili tevkifat ve geçici vergi hesaplanmaz ve tahsil olunmaz.

Bu Kanuna göre matrah artırımında bulunulması, Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla başlanılmış olan vergi incelemeleri ile takdir işlemlerine engel teşkil etmez. İnceleme veya takdir sonucu tarhiyata konu matrah farkı tespit edilmesi halinde, bulunan matrah farkı, bu Kanunun 7 ve 8 inci maddesi hükmü ile birlikte değerlendirilir.

İdarenin artırımda bulunulmayan yıllar için vergi inceleme yapma hakkı mahfuzdur.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli Hükümler

İşyeri Kapatma, Kaçakçılık ve Kaçakçılığa Teşebbüs Cezalarının Uygulanmayacağı Haller ve Bununla İlgili Şartlar

MADDE 10. — 213 sayılı Vergi Usul Kanununun;

Mükerrer 354 üncü maddesi uyarınca işyeri kapatma cezası uygulanacak safhaya gelen işyerleri hakkında; bu cezaya karşı ihtilaf yaratılmaması veya yaratılmış ihtilaftan vazgeçilmesi ve 353 üncü maddenin 4 numaralı bendinde yer alan özel usulsüzlük cezalarının bu Kanunun 1 inci maddesi hükümlerine göre ödenmesi halinde işyeri kapatma cezası uygulanmaz.

344 ve 358 nci maddelerinde yer alan kaçakçılık ve kaçakçılığa teşebbüs suçlarını işleyen ve bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce Cumhuriyet Savcılıklarına suç duyurusunda bulunulmamış olanlar hakkında suç duyurusunda bulunulmaz, suç duyurusunda bulunulup soruşturma, kovuşturma ile yargılama safhasında bulunan Kamu davaları ortadan kalkar. Bu hükümden yararlanabilmek için kaçakçılık ve kaçakçılığa teşebbüs suçlarına ilişkin fiiller nedeniyle ortaya çıkan vergi ziyai dolayısıyla yapılmış olan tarhiyata isabet eden vergi aslının tamamı ile bu vergiye bağlı vergi cezaları, usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezaları, gecikme faizi ve gecikme zamlarının tamamının ödenmiş olması veya bu Kanun hükümlerinden faydalanılarak bu Kanunda öngörülen süre ve tutarda tamamen ödenmesi şarttır.

353 üncü maddesinin 1 ve 2 numaralı bent hükümlerine göre bu Kanunun yürürlük tarihinden önce yapılmış tespitler için kesilen ve kesilecek olan özel usulsüzlük cezalarının; ihtilaf yaratılmaması veya yaratılmış ihtilaftan vazgeçilmesi ve bu Kanun hükümlerinden yararlanılarak ödenmesi halinde bu cezalara dayanak olan tespitler, işyeri kapatma ve kaçakçılığa teşebbüs cezalarının uygulanmasında dikkate alınmaz.

Ödeme Kaydedici Cihazların Süresi İçinde Alınmaması

MADDE 11. — 3100 sayılı Katma Değer Vergisi Mükelleflerinin Ödeme Kaydedici Cihazları Kullanmaları Mecburiyeti Hakkında Kanuna göre 31.12.1990 tarihine kadar mecburiyeti başladığı halde ödeme kaydedici cihazları süresinde almayan mükellefler hakkında; en geç bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihi takip eden ayın sonuna kadar bu cihazları almaları, ihtilaf yaratmamaları, yaratılmış ihtilaflardan vazgeçmeleri şartıyla haklarında Cumhuriyet Savcılıklarına suç duyurusunda bulunulmaz, soruşturma, kovuşturma ile yargılama safhasında bulunan Kamu davaları ortadan kalkar.

Ecrimisil Alacaklarına İlişkin Gecikme Zammında ve Çeşitli Cezalarda İndirim

MADDE 12. — 2886 sayılı Devlet İhale Kanununun 75 inci maddesi ile 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanuna göre tahsili öngörülen ecrimisillerden bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla ödeme süresi geçtiği halde ödenmemiş bulunanlarının tamamı ile bunlara bağlı gecikme zamlarının % 30'unun ihtilaf yaratılmaması, yaratılmış ihtilaflardan vazgeçilmesi ve 15 Mart 1992, 31 Mayıs 1992, 31 Ağustos 1992 tarihleri sonuna kadar 3 eşit taksitte ödenmesi halinde gecikme zamlarından kalan % 70'inin tahsilinden vazgeçilir.

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla ödenmesi gerektiği halde ödenmemiş bulunan ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun kapsamına giren ve miktarı 200 000 lirayı aşmayan trafik para cezaları ile miktarı 100 000 lirayı aşmayan diğer para cezalarının (1615 sayılı Kanun uyarınca tahsili gereken para cezaları hariç) tahsilinden vazgeçilir.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli Hükümler

İşyeri Kapatma, Kaçakçılık ve Kaçakçılığa Teşebbüs Cezalarının Uygulanmayacağı Haller ve Bununla İlgili Şartlar

MADDE 10. — 213 sayılı Vergi Usul Kanununun;

Mükerrer 354 üncü maddesi uyarınca işyeri kapatma cezası uygulanacak safhaya gelen işyerleri hakkında; bu cezaya karşı ihtilaf yaratılmaması veya yaratılmış ihtilaftan vazgeçilmesi ve 353 üncü maddenin 4 numaralı bendinde yer alan özel usulsüzlük cezalarının bu Kanunun 1 inci maddesi hükümlerine göre ödenmesi halinde işyeri kapatma cezası uygulanmaz.

344 ve 358 nci maddelerinde yer alan kaçakçılık ve kaçakçılığa teşebbüs suçlarını işleyen ve bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce Cumhuriyet Savcılıklarına suç duyurusunda bulunulmamış olanlar hakkında suç duyurusunda bulunulmaz, suç duyurusunda bulunulup soruşturma, kovuşturma ile yargılama safhasında bulunan Kamu davaları ortadan kalkar. Bu hükümden yararlanabilmek için kaçakçılık ve kaçakçılığa teşebbüs suçlarına ilişkin fiiller nedeniyle ortaya çıkan vergi ziyai dolayısıyla yapılmış olan tarhiyata isabet eden vergi aslının tamamı ile bu vergiye bağlı vergi cezaları, usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezaları, gecikme faizi ve gecikme zamlarının tamamının ödenmiş olması veya bu Kanun hükümlerinden faydalanılarak bu Kanunda öngörülen süre ve tutarda tamamen ödenmesi şarttır.

353 üncü maddesinin 1 ve 2 numaralı bent hükümlerine göre bu Kanunun yürürlük tarihinden önce yapılmış tespitler için kesilen ve kesilecek olan özel usulsüzlük cezalarının, ihtilaf yaratılmaması veya yaratılmış ihtilaftan vazgeçilmesi ve bu Kanun hükümlerinden yararlanılarak ödenmesi halinde bu cezalara dayanak olan tespitler, işyeri kapatma ve kaçakçılığa teşebbüs cezalarının uygulanmasında dikkate alınmaz.

Ödeme Kaydedici Cihazların Süresi İçinde Alınmaması

MADDE 11. — 3100 sayılı Katma Değer Vergisi Mükelleflerinin Ödeme Kaydedici Cihazları Kullanmaları Mecburiyeti Hakkında Kanuna göre 31.12.1990 tarihine kadar mecburiyeti başladığı halde ödeme kaydedici cihazları süresinde almayan mükellefler hakkında; en geç bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihi takip eden ayın sonuna kadar bu cihazları almaları, ihtilaf yaratmamaları, yaratılmış ihtilafardan vazgeçmeleri şartıyla haklarında Cumhuriyet Savcılıklarına suç duyurusunda bulunulmaz, soruşturma, kovuşturma ile yargılama safhasında bulunan Kamu davaları ortadan kalkar.

Ecrimisil Alacaklarına İlişkin Gecikme Zammında ve Çeşitli Cezalarda İndirim

MADDE 12. — 2886 sayılı Devlet İhale Kanununun 75 inci maddesi ile 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanuna göre tahsili öngörülen ecrimisillerden bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla ödeme süresi geçtiği halde ödenmemiş bulunanlarının tamamı ile bunlara bağlı gecikme zamlarının % 30'unun ihtilaf yaratılmaması, yaratılmış ihtilafardan vazgeçilmesi ve Nisan, Haziran, Ağustos, Ekim 1992 ayları sonuna kadar 4 eşit taksitte ödenmesi halinde gecikme zamlarında kalan % 70'inin tahsilinden vazgeçilir.

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla ödenmesi gerektiği halde ödenmemiş bulunan ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun kapsamına giren ve miktarı 200 000 lirayı aşmayan trafik para cezaları ile miktarı 100 000 lirayı aşmayan diğer para cezalarının (1615 sayılı Kanun uyarınca tahsili gereken para cezaları hariç) tahsilinden vazgeçilir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibariyle tahsil edilebilir hale geldiği halde ödenmemiş bulunan 2548 sayılı Ceza Evleriyle Mahkeme Binaları İnşası Karşılığı Olarak Alınacak Harçlar ve Mahkûmlara Ödettirilecek Yiyecek Bedelleri Hakkında Kanuna göre doğan yiyecek bedelleri ile 6200 sayılı Devlet Su İşleri Umum Müdürlüğü Teşkilat ve Vazifeleri Hakkında Kanunun 32 nci maddesinde belirtilen alacakların ferileri ile birlikte miktarı 100 000 lirayı aşmayanların tahsilinden vazgeçilir.

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibariyle 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 41 inci maddesine istinaden Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası ve postaneler adına uygulanan gecikme zamları ile ilgili kuruluşların sorumluları adına hesaplanan % 10 nispetindeki cezaların tahsilinden vazgeçilir.

6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 58 inci maddesine göre ödeme emirlerine yapılan itirazlar nedeniyle haksız çıkanlardan tahsili gereken % 10 nispetindeki zammın, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibariyle ödenmemiş olması halinde, bu zammın % 30'unun 3 eşit taksitte 15 Mart 1992, 31 Mayıs 1992, 31 Ağustos 1992 tarihleri sonuna kadar ödenmesi ve ihtilaf yaratılmaması, yaratılmış ihtilaflardan vazgeçilmesi şartıyla kalan % 70'inin tahsilinden vazgeçilir.

Vergi Borcu Nedeniyle Düzenlenen Karşılıksız Çeklere İlişkin Cezalar

MADDE 13. — Bu Kanunun 1 inci maddesi kapsamına giren alacaklar ile ilgili olarak Kanunun yürürlük tarihinden önce haklarında 3167 sayılı Çekle Ödemelerin Düzenlenmesi ve Çek Hamillerinin Korunması Hakkında Kanun uyarınca Cumhuriyet Savcılıklarına suç duyurusunda bulunmuş olan mükelleflerin, suç duyurusuna konu olan borçlarını, daha önce ya da bu Kanun hükümlerine göre ödemiş olmaları halinde haklarındaki soruşturma, kovuşturma ile yargılama safhasında bulunan Kamu davaları her ne safhada olursa olsun kalkar, 3167 sayılı Kanunun 16 ncı maddesinde yer alan % 10 tazminat, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibariyle ödenmemiş ise bunun % 30'unun bu Kanunun 1 inci maddesinde öngörülen süre ve şekilde ödenmesi şartıyla kalan % 70'inin tahsilinden vazgeçilir.

Ödenmeyen Motorlu Taşıtlar Vergileri

MADDE 14. — Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibariyle 1991 yılı Motorlu Taşıtlar Vergisi ikinci taksitini vadesinde taşıt pulu esasına göre ödemeyen mükelleflerin bu taksidin tamamı ile gecikme zamlarının % 30'unu 15 Mart 1992 tarihine kadar ödemeleri halinde gecikme zamlarının kalan % 70'inin tahsilinden vazgeçilir.

1992 yılına ilişkin Motorlu Taşıtlar Vergisi hakkında bu Kanun hükümleri uygulanmaz.

Belli Miktarın Altındaki Alacakların Tarkini

MADDE 15. — Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibariyle vadesi geldiği halde ödenmemiş bulunan ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun kapsamına giren miktarı 50 000 lirayı aşmayan alacakların tahsilinden vazgeçilir.

50 000 liralık sınırın tespitinde her bir alacağın türü, dönemi, asılları ve ferileri ayrı ayrı dikkate alınır.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibariyle tahsil edilebilir hale geldiği halde ödenmemiş bulunan 2548 sayılı Ceza Evleriyle Mahkeme Binaları İnşası Karşılığı Olarak Alınacak Harçlar ve Mahkumlara Ödettirilecek Yiyecek Bedelleri Hakkında Kanuna göre doğan yiyecek bedelleri ile 6200 sayılı Devlet Su İşleri Umum Müdürlüğü Teşkilat ve Vazifeleri Hakkında Kanunun 32 nci maddesinde belirtilen alacakların ferileri ile birlikte miktarı 100 000 lirayı aşmayanların tahsilinden vazgeçilir.

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibariyle 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 41 inci maddesine istinaden Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası ve postaneler adına uygulanan gecikme zamları ile ilgili kuruluşların sorumluları adına hesaplanan % 10 nispetindeki cezaların tahsilinden vazgeçilir.

6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 58 inci maddesine göre ödeme emirlerine yapılan itirazlar nedeniyle haksız çıkanlardan tahsili gereken % 10 nispetindeki zammın, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibariyle ödenmemiş olması halinde, bu zammın % 30'unun 4 eşit taksitte Nisan, Haziran, Ağustos, Ekim 1992 ayları sonuna kadar ödenmesi ve ihtilaf yaratılmaması, yaratılmış ihtilaflardan vazgeçilmesi şartıyla kalan % 70'inin tahsilinden vazgeçilir.

Vergi Borcu Nedeniyle Düzenlenen Karşılıksız Çeklere İlişkin Cezalar

Madde 13. — Bu Kanunun 1 inci maddesi kapsamına giren alacaklar ile ilgili olarak kanunun yürürlük tarihinden önce haklarından 3167 sayılı Çekle Ödemelerin Düzenlenmesi ve Çek Hamillerinin Korunması Hakkında Kanun uyarınca Cumhuriyet Savcılıklarına suç duyurusunda bulunmuş olan mükelleflerin, suç duyurusuna konu olan borçlarını, daha önce ya da bu Kanun hükümlerine göre ödemiş olmaları ve ayrıca 3167 sayılı Kanunun 16 ncı maddesinde yer alan % 10 tazminatın, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibariyle ödenmemiş olması halinde ise bunun % 30'unun bu Kanunun 1 inci maddesinde öngörülen süre ve şekilde ödenmesi şartıyla haklarındaki soruşturma, kovuşturma ile yargılama safhasında bulunan kamu davaları ortadan kalkar. Bu takdirde tazminatın % 70'inin tahsilinden vazgeçilir.

Ödenmeyen Motorlu Taşıtlar Vergileri

MADDE 14. — Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibariyle 1991 yılı Motorlu Taşıtlar Vergisi ikinci taksitini vadesinde taşıt pulu esasına göre ödemeyen mükelleflerin bu taksitin tamamı ile gecikme zamlarının % 30'unu 30 Nisan 1992 tarihine kadar ödemeleri halinde gecikme zamlarının kalan % 70'inin tahsilinden vazgeçilir.

1992 yılına ilişkin Motorlu Taşıtlar Vergisi hakkında bu Kanun hükümleri uygulanmaz.

Belli Miktarın Altındaki Alacakların Terkini

MADDE 15. — Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibariyle vadesi geldiği halde ödenmemiş bulunan ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun kapsamına giren miktarı 50 000 lirayı aşmayan alacakların tahsilinden vazgeçilir.

50 000 liralık sınırın tespitinde her bir alacağın türü, dönemi, asılları ve ferileri ayrı ayrı dikkate alınır.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

Süresinde Ödenmeyen Taksitler

MADDE 16. — Bu Kanunun 18 inci Maddesi hükmü hariç olmak üzere, bu Kanuna göre ödenmesi gereken taksitlerden ilk ikisinin hiç ödenmemesi ya da eksik ödenmiş olması halinde, ödenmemiş olan tutarların 31 Ağustos 1992 tarihi sonuna kadar; hiç ödenmeyen ya da eksik ödenen kısmın son taksite ait olması halinde ise bu tutarın 30 Eylül 1992 tarihi sonuna kadar ödenmeyen kısmı ile birlikte her ay için ayrı ayrı % 10 fazlası ile ödenmesi şartıyla bu Kanundan yararlanılır.

Bu Kanun kapsamına giren alacakların yukarıda belirtilen şekilde tamamen ödenmemiş olması halinde mükellefler ödedikleri tutar kadar bu Kanun hükümlerinden yararlanırlar. Bu takdirde, yapılan ödemelerdeki borç aslı ile gecikme zammı, gecikme faizi ve vergi cezalarının hesabında toplam borç tutarındaki asıl ile gecikme zammı, gecikme faizi ve vergi cezaları arasındaki oran esas alınır.

Ödenecek Gecikme Zammı, Gecikme Faizi ve Vergi Cezalarının Alacak Aslını Geçemeyeceği

MADDE 17. — Bu Kanuna göre ödenecek olan gecikme zammı, gecikme faizi ve vergi cezalarının toplamı doğmalarına neden olan alacak aslını geçemez.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Gümrük Vergi ve Cezaları

MADDE 18. — 1 a) 1615 sayılı Gümrük Kanununun 3 üncü maddesi uyarınca bu Kanunun yürürlük tarihine kadar vergi ödeme mükellefiyeti başlamış bulunan eşyaya ilişkin gümrük vergilerinden, bu Kanunun yürürlük tarihinden önce muaccel hale geldiği halde tamamen veya kısmen ödenmemiş olanların aslının tamamının ve bu asla bağlı olarak aynı Kanunun 146 ve 149 uncu maddeleri uyarınca kesilmiş ve muaccel hale gelmiş para cezası ve gecikme zammının % 30'unun bu Kanunun Yürürlük tarihinden itibaren 2 ay içinde ödenmiş olması kaydıyla % 70'inin tahsilinden vazgeçilir.

Yukarıda sözü edilen gümrük vergilerine bağlı para cezaları hakkında, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce 1615 sayılı Gümrük Kanununda belirtilen idari itiraz mercilerine itiraz edilmesi veya Yargı Organlarında dava açılması nedeniyle, ihtilafli bulunanlar için ihtilaftan vazgeçilmesi ve yukarıda belirtilen esaslar çerçevesinde ödeme yapılması halinde yukarıdaki fıkra hükümleri uygulanır. Ancak, bu fıkraya göre ödenecek para cezalarının tespitinde,

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Süresinde Ödenmeyen Taksitler

MADDE 16. — Bu Kanununun 19 uncu maddesi hükmü hariç olmak üzere, bu Kanuna göre ödenmesi gereken taksitlerden ilk üçünün hiç ödenmemesi ya da eksik ödenmiş olması halinde, ödenmemiş olan tutarların 31 Ekim 1992 tarihi sonuna kadar; hiç ödenmeyen ya da eksik ödenen kısmın son taksite ait olması halinde ise bu tutarın 30 Kasım 1992 tarihi sonuna kadar ödenmeyen kısım ile birlikte her ay için ayrı ayrı % 10 fazlası ile ödenmesi şartıyla bu Kanundan yararlanılır.

Bu Kanun kapsamına giren alacakların yukarıda belirtilen şekilde tamamen ödenmemiş olması halinde mükellefler ödedikleri tutar kadar bu Kanun hükümlerinden yararlanırlar. Bu takdirde, yapılan ödemelerdeki borç aslı ile gecikme zammı, gecikme faizi ve vergi cezalarının hesabında toplam borç tutarındaki asıl ile gecikme zammı, gecikme faizi ve vergi cezaları arasındaki oran esas alınır.

Ödenecek Gecikme Zammı, Gecikme Faizi ve Vergi Cezalarının Alacak Aslını Geçemeyeceği

MADDE 17. — Bu Kanuna göre ödenecek olan gecikme zammı, gecikme faizi ve vergi cezalarının toplamı doğmalarına neden olan alacak aslını geçemez.

Çiftçilerin Taksitleri

MADDE 18. — Yıllık gelir vergilerini 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 117 nci maddesinin Maliye ve Gümrük Bakanlığına verdiği yetkiye dayanılarak belirlenen Ekim, Kasım ve Aralık aylarında ödeyen çiftçiler, bu Kanun hükümlerine göre ödeyecekleri tutarları (Bu Kanunun 19 uncu maddesi hükmü hariç) Ekim, Kasım ve Aralık 1992 aylarında olmak üzere 3 eşit taksitte öderler.

Bu şekilde ödeme yapan mükellefler hakkında bu kanunun 16 ncı maddesinin birinci fıkrası hükmü uygulanmaz.

Taksitlerden ilk ikisinin hiç ödenmemesi ya da eksik ödenmiş olması halinde ödenmemiş tutarların 31 Aralık 1992 tarihi sonuna kadar her ay için ayrı ayrı % 10 fazlası ile birlikte ödenmesi şartıyla bu Kanundan yararlanılır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Gümrük Vergi ve Cezaları

MADDE 19. — 1. a) 1615 sayılı Gümrük Kanununun 3 üncü maddesi uyarınca bu Kanunun yürürlük tarihine kadar vergi ödeme mükellefiyeti başlamış bulunan eşyaya ilişkin gümrük vergilerinden, bu Kanunun yürürlük tarihinden önce muaccel hale geldiği halde tamamen veya kısmen ödenmemiş olanların aslının tamamının ve bu asla bağlı olarak aynı Kanunun 146 ve 149 uncu maddeleri uyarınca kesilmiş ve muaccel hale gelmiş para cezası ve gecikme zammının % 30'unun bu Kanunun yürürlük tarihinden itibaren 2 ay içinde ödenmiş olması kaydıyla % 70'inin tahsilinden vazgeçilir.

Yukarıda sözü edilen gümrük vergilerine bağlı para cezaları hakkında, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce 1615 sayılı Gümrük Kanununda belirtilen idari itiraz mercilerine itiraz edilmesi veya Yargı Organlarında dava açılması nedeniyle, ihtilafli bulunanlar için ihtilaftan vazgeçilmesi ve yukarıda belirtilen esaslar çerçevesinde ödeme yapılması halinde yukarıdaki fıkra hükümleri uygulanır. Ancak, bu fıkraya göre ödenecek para cezalarının tespitinde,

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibariyle ihtilafın bulunduğu en son safhada belirlenmiş miktar esas alınır. En son safhada bozma kararı ya da terkin kararı bulunması halinde, ödenecek miktar ilk aşamada istenen miktardır.

Yukarıda belirtilen esaslara göre ödenen gümrük vergilerine bağlı para cezalarından bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte itiraz süresi geçmemiş olanlar ile bu tarihten sonra tebliğ edilecekler için ihtilaf yaratılmaması ve tebliğ tarihinden itibaren 2 ay içinde % 30'unun ödenmesi şartıyla % 70'inin tahsilinden vazgeçilir.

b) Bu Kanunun yürürlük tarihine kadar 1615 sayılı Gümrük Kanunu hükümlerine aykırı olarak işlenmiş fiiller nedeniyle aynı Kanunun 147, 148, 151, 152, 153, 154, 155, 156 ve 157 nci maddeleri uyarınca kesilen para cezalarından bu Kanunun yürürlük tarihinden önce muaccel hale geldiği halde ödenmemiş olanların bu Kanunun yürürlük tarihinden itibaren 1 ay içinde % 30'unun ödenmesi kaydıyla % 70'inin tahsilinden vazgeçilir.

2 a) 1615 sayılı Gümrük Kanununun 3 üncü maddesi uyarınca bu Kanunun yürürlük tarihine kadar vergi ödeme mükellefiyeti başlamış bulunan eşyaya ilişkin gümrük vergilerinden bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar 1615 sayılı Gümrük Kanununda belirtilen idari itiraz mercileri veya İdari Yargı Organları nezdinde ihtilafı hale getirilmiş bulunanların, aslının tamamının ve bu asla bağlı olarak aynı Kanunun 146 ve 149 uncu maddeleri uyarınca kesilecek para cezaları ile uygulanacak gecikme zamlarının % 30'unun bu Kanunun yürürlük tarihinden itibaren 2 ay içinde ihtilafıtan vazgeçilmek kaydıyla ödenmesi halinde % 70'inin tahsilinden vazgeçilir.

Yukarıdaki fıkraya göre ödenecek vergi, resim, harç asıllarının tespitinde bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibariyle ihtilafın bulunduğu en son safhada belirlenmiş olan miktar esas alınır. Ancak son safhada bozma kararı ya da terkin kararı bulunması halinde, ödenecek miktar ilk aşamada istenen miktardır.

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar mükellefine tebliğ edilen ek tahakkuk konusu gümrük vergilerinin ihtilafı hale getirilmemesi kaydıyla, bu vergi ve resimler ile bu asla bağlı cezalar hakkında da yukarıdaki fıkrada yer alan hükümler uygulanır.

b) Bu Kanunun yürürlük tarihe kadar 1615 sayılı Gümrük Kanunu hükümlerine aykırı olarak işlenmiş fiiller nedeniyle aynı Kanunun 147, 148, 151, 152, 153, 154, 155, 156 ve 157 nci maddeleri uyarınca verilen para cezalarından bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte itiraz süresi geçmemiş olanların ihtilaf yaratılmamak ve % 30'u bu Kanunun yürürlük tarihinden itibaren 1 ay içinde ödenmek kaydıyla % 70'inin tahsilinden vazgeçilir.

3 a) 1615 sayılı Gümrük Kanununun 3 üncü maddesi uyarınca bu Kanunun yürürlük tarihine kadar vergi ödeme mükellefiyeti başlamış bulunan eşyaya ilişkin gümrük vergilerinden, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra tebliğ edilenlerin tamamının ihtilaf yaratılmaksızın ödeme süresi içinde ve bu vergilere bağlı olarak aynı Kanunun 146 ve 149 uncu maddeleri uyarınca kesilecek para cezalarının % 30'unun da aynı sürede ödenmesi kaydıyla % 70'inin tahsilinden vazgeçilir.

b) Bu Kanunun yürürlük tarihine kadar 1615 sayılı Gümrük Kanununa aykırı olarak işlenmiş fiiller nedeniyle aynı Kanunun 147, 148, 151, 152, 153, 154, 155, 156 ve 157 nci maddeleri uyarınca bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra tebliğ edilen para cezalarının % 30'unun tebliğ tarihinden itibaren 1 ay içinde ödenmesi kaydıyla % 70'inin tahsilinden vazgeçilir.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla ihtilafın bulunduğu en son safhada belirlenmiş miktar esas alınır. En son safhada bozma kararı ya da terkin kararı bulunması halinde, ödenecek miktar ilk aşamada istenen miktardır.

Yukarıda belirtilen esaslara göre ödenen gümrük vergilerine bağlı para cezalarından bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte itiraz süresi geçmemiş olanlar ile bu tarihten sonra tebliğ edilecekler için ihtilaf yaratılmaması ve tebliğ tarihinden itibaren 2 ay içinde % 30'unun ödenmesi şartıyla % 70'inin tahsilinden vazgeçilir.

b) Bu Kanunun yürürlük tarihine kadar 1615 sayılı Gümrük Kanunu hükümlerine aykırı olarak işlenmiş fiiller nedeniyle aynı Kanunun 147, 148, 151, 152, 153, 154, 155, 156 ve 157 nci maddeleri uyarınca kesilen para cezalarından bu Kanunun yürürlük tarihinden önce muaccel hale geldiği halde ödenmemiş olanların bu Kanunun yürürlük tarihinden itibaren 1 ay içinde % 30'unun ödenmesi kaydıyla % 70'inin tahsilinden vazgeçilir.

2. a) 1615 sayılı Gümrük Kanununun 3 üncü maddesi uyarınca bu Kanunun yürürlük tarihine kadar vergi ödeme mükellefiyeti başlamış bulunan eşyaya ilişkin gümrük vergilerinden bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar 1615 sayılı Gümrük Kanununda belirtilen idarî itiraz mercileri veya İdarî Yargı Organları nezdinde ihtilafı hale getirilmiş bulunanların, aslının tamamının ve bu asla bağlı olarak aynı Kanunun 146 ve 149 uncu maddeleri uyarınca kesilecek para cezaları ile uygulanacak gecikme zamlarının % 30'unun bu Kanun yürürlük tarihinden itibaren 2 ay içinde ihtilafтан vazgeçilmek kaydıyla ödenmesi halinde % 70'inin tahsilinden vazgeçilir.

Yukarıdaki fıkraya göre ödenecek vergi ve resim asıllarının tespitinde bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla ihtilafın bulunduğu en son safhada belirlenmiş olan miktar esas alınır. Ancak en son safhada bozma kararı ya da terkin kararı bulunması halinde, ödenecek miktar ilk aşamada istenen miktardır.

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar mükellefine tebliğ edilen ek tahakkuk konusu gümrük vergilerinin ihtilafı hale getirilmemesi kaydıyla, bu vergi ve resimler ile bu asla bağlı cezalar hakkında da yukarıdaki fıkrada yer alan hükümler uygulanır.

b) Bu Kanunun yürürlük tarihine kadar 1615 sayılı Gümrük Kanunu hükümlerine aykırı olarak işlenmiş fiiller nedeniyle aynı Kanunun 147, 148, 151, 152, 153, 155, 156 ve 157 nci maddeleri uyarınca kesilen para cezalarından bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte ihtilafı bulunanlar ile bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte itiraz süresi geçmemiş olanların ihtilafтан vazgeçilmek veya ihtilaf yaratılmamak ve % 30'u bu Kanunun yürürlük tarihinden itibaren 1 ay içinde ödenmek kaydıyla % 70'inin tahsilinden vazgeçilir. Bu hükme göre ödenecek para cezasının tespitinde ihtilafın bulunduğu en son safhada belirlenmiş miktar esas alınır.

3. a) 1615 sayılı Gümrük Kanununun 3 üncü maddesi uyarınca bu Kanunun yürürlük tarihine kadar vergi ödeme mükellefiyeti başlamış bulunan eşyaya ilişkin gümrük vergilerinden, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra tebliğ edilenlerin tamamının ihtilaf yaratılmaksızın ödeme süresi içinde ve bu vergilere bağlı olarak aynı Kanunun 146 ve 149 uncu maddeleri uyarınca kesilecek para cezalarının % 30'unun da aynı sürede ödenmesi kaydıyla % 70'inin tahsilinden vazgeçilir.

b) Bu Kanunun yürürlük tarihine kadar 1615 sayılı Gümrük Kanununa aykırı olarak işlenmiş fiiller nedeniyle aynı Kanunun 147, 148, 151, 152, 153, 154, 155, 156 ve 157 nci maddeleri uyarınca bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra tebliğ edilen para cezalarının % 30'unun tebliğ tarihinden itibaren 1 ay içinde ödenmesi kaydıyla % 70'inin tahsilinden vazgeçilir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

4 Bu Kanun hükümleri;

a) 1918 sayılı Kaçakçılığın Men ve Takibine Dair Kanun ve Teşvik Mevzuatı hükümlerine aykırı hareket edilmesi sebebiyle ortaya çıkan vergi, resim, para cezaları ve gecikme zamları;

b) 1615 sayılı Gümrük Kanununun 118 ve 119 uncu maddeleri hükümlerinin bu Kanunun yürürlük tarihinden sonra ihlal edilmesi sebebiyle Gümrük Kanununun 149 uncu maddesi uyarınca kesilecek para cezaları;

Hakkında uygulanmaz.

ALTINCI BÖLÜM

Son Hükümler.

İade Edilmeyecek Alacaklar

MADDE 19. — Bu Kanun kapsamında yapılan ödemeler her ne suretle olursa olsun red, iade ve mahsup edilmez.

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce yapılan ödemeler ile 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 48 inci maddesine göre tahsil edilen tecil faizlerinin bu Kanun hükümlerine dayanılarak red ve iadesi yapılamaz.

Usul ve Esaslar

MADDE 20. — Bu Kanunun uygulamasına ait usul ve esaslar Maliye ve Gümrük Bakanlığınca belirlenir.

Geçici Maddeler

GEÇİCİ MADDE 1. — Maliye ve Gümrük Bakanlığı Gelirler Genel Müdürlüğü merkez ve taşra teşkilatında çalıştırılan personele (Gelir İdaresini Geliştirme Fonu Yönetmeliği gereğince fonun kullanılmasına ilişkin hizmetlerde doğrudan görevlendirilen personel dahil) karşılığı 213 sayılı Vergi Usul Kanununa 3418 sayılı Kanunun 32'nci maddesi ile eklenen ek 13'üncü maddeye göre kurulan Gelir İdaresini Geliştirme Fonu'ndan ödenmek üzere, 5 yıl süre ile Gelirler Genel Müdürlüğü merkez teşkilatında 80, İstanbul İlinde 70, Büyükşehir Belediyesi bulunan diğer İllerde 60, nüfusu 100 000'in üstünde olan İl ve İlçelerde 50, bunun altında olan İl ve İlçelerde de 40 saate kadar aylık fazla çalışma yaptırılabilir.

Fazla çalışmaların normal mesai günlerinde ve daire içinde yaptırılması halinde fazla çalışma saati karşılığı olarak; (10) gösterge rakamının Devlet memurları aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak ücret ödenir. Bu ücret; tatil günlerinde daire içinde yapılan çalışmalara katılan personele 2 kat, normal mesai günlerinde ancak mesai saatleri haricinde yapılan daire dışı çalışmalara katılan personele 3 kat, tatil günlerinde daire dışında yapılan çalışmalara katılan personele ise, 4 kat olarak ödenir.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

4. Bu Kanun hükümleri;

a) 1918 sayılı Kaçakçılığın Men ve Takibine Dair Kanun ve Teşvik Mevzuatı hükümlerine aykırı hareket edilmesi sebebiyle ortaya çıkan vergi, resim, para cezaları ve gecikme zamları;

b) 1615 sayılı Gümrük Kanununun 118 ve 119 uncu maddeleri hükümlerinin bu Kanun yürürlük tarihinden sonra ihlal edilmesi sebebiyle Gümrük Kanununun 149 uncu maddesi uyarınca kesilecek para cezaları;

Hakkında uygulanmaz.

ALTINCI BÖLÜM

Son Hükümler

İade Edilmeyecek Alacaklar

MADDE 20. — Bu Kanun kapsamında yapılan ödemeler her ne suretle olursa olsun red, iade ve mahsup edilmez.

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce yapılan ödemeler ile 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 48 inci maddesine göre tahsil edilen tecil faizlerinin bu Kanun hükümlerine dayanılarak red ve iadesi yapılamaz.

Usul ve Esaslar

MADDE 21. — Bu Kanunun uygulamasına ait usul ve esaslar Maliye ve Gümrük Bakanlığınca belirlenir.

Geçici Maddeler

GEÇİCİ MADDE 1. — Maliye ve Gümrük Bakanlığı Gelirler Genel Müdürlüğü merkez ve taşra teşkilatında çalıştırılan personele (Gelir İdaresini Geliştirme Fonu Yönetmeliği gereğince fonun kullanılmasına ilişkin hizmetlerde doğrudan görevlendirilen personel dahil), karşılığı 213 sayılı Vergi Usul Kanununa 3418 sayılı Kanunun 32 'nci maddesi ile eklenen ek 13 üncü maddeye göre kurulan Gelir İdaresini Geliştirme Fonu'ndan ödenmek üzere, 5 yıl süre ile Gelirler Genel Müdürlüğü merkez teşkilatında 80, İstanbul İlinde 70, Büyükşehir Belediyesi bulunan diğer illerde 60, nüfusu 100 000'in üstünde olan il ve ilçelerde 50, bunun altında olan il ve ilçelerde de 40 saate kadar aylık fazla çalışma yaptırılabilir.

Fazla çalışmaların normal mesai günlerinde ve daire içinde yaptırılması halinde fazla çalışma saati karşılığı olarak; (10) gösterge rakamının Devlet memurları aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak ücret ödenir. Bu ücret; tatil günlerinde daire içinde yapılan çalışmalara katılan personele 2 kat, normal mesai günlerinde ancak mesai saatleri haricinde yapılan daire dışı çalışmalara katılan personele 3 kat, tatil günlerinde daire dışında yapılan çalışmalara katılan personele ise, 4 kat olarak ödenir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

Normal mesai gün ve saatleri dahilinde yukarıda illere ve nüfus büyüklüklerine göre belirlenen saatlerle sınırlı olmak kaydıyla ayrıca yapılacak yaygın ve yoğun vergi denetimi çalışmalarına (vergi dairesi dışında) katılan personele, bu çalışmalarını karşılığında saat başına verilecek ücret, bir saatlik fazla çalışma için belirlenen ücretin yarısıdır.

Şehirlerarası yollarda yapılacak vergi denetimlerine, İl Defterdarları tarafından; adedi, çalışma mahal ve saatleri belirlenmek suretiyle, yardımcı olmak üzere görevlendirilen güvenlik görevlilerine de bu esaslar dahilinde fazla çalışma ücreti ödenir.

GEÇİCİ MADDE 2. — 433 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Geçici 2 nci maddesinin (a) bendi hükmüne göre madde kapsamındaki personele yapılan ödemelere; 1615 sayılı Gümrük Kanununun 165 inci maddesinde gerekli değişiklik yapıncaya ve 449 sayılı Kanun Hükmünde Kararname uyarınca Gelir İdaresini Geliştirme Fonu'ndan yapılacak ek ödemelerin 213 sayılı Vergi Usul Kanununun ek 13'üncü maddesinin 4 numaralı bendine göre tespitine kadar 15.6.1991 tarihinde yürürlükte olan kanunî dayanakları gereğince ve bunlara göre belirlenmiş esas ve usuller uyarınca, bu tarihteki oranların tamamı üzerinden devam olunur.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Normal mesai gün ve saatleri dahilinde yukarıda illere ve nüfus büyüklüklerine göre belirlenen saatlerle sınırlı olmak kaydıyla ayrıca yapılacak yaygın ve yoğun vergi denetimi çalışmalarına (vergi dairesi dışında) katılan personele, bu çalışmaları karşılığında saat başına verilecek ücret, bir saatlik fazla çalışma için belirlenen ücretin yarısıdır.

Şehirlerarası yollarda yapılacak vergi denetimlerine, İl Defterdarları tarafından; adedi, çalışma mahal ve saatleri belirlenmek suretiyle, yardımcı olmak üzere görevlendirilen güvenlik görevlilerine de bu esaslar dahilinde fazla çalışma ücreti ödenir.

GEÇİCİ MADDE 2. — 433 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Geçici 2 nci maddesinin (a) bendi hükmüne göre madde kapsamındaki personele yapılan ödemelere, 1615 sayılı Gümrük Kanununun 165 inci maddesinde gerekli değişiklik yapıncaya ve 449 sayılı Kanun Hükmünde Kararname uyarınca Gelir İdaresini Geliştirme Fonundan yapılacak ek ödemelerin 213 sayılı Vergi Usul Kanununun ek 13 üncü maddesinin 4 numaralı bendine göre tespitine kadar 15.6.1991 tarihinde yürürlükte olan kanunî dayanakları gereğince ve bunlara göre belirlenmiş eşas ve usuller uyarınca, bu tarihteki oranların tamamı üzerinden devam olunur.

GEÇİCİ MADDE 3. — Bu Kanunun Geçici 1 ve Geçici 2 nci maddeleri uyarınca yapılacak ödemeler, Gelir Vergisine tabi tutulmaz.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

Yürürlük

MADDE 21. — Bu Kanunun geçici 1 ve 2 nci maddesi hükümleri 1.2.1992 tarihinde, diğer hükümleri yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 22. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

S. Demirel

Başbakan

Devlet Bakanı ve Başbakan Yrd.

Prof. E. İnönü

Devlet Bakanı

Prof. T. Çiller

Devlet Bakanı

İ. Tez

Devlet Bakanı

G. İleri

Devlet Bakanı

O. Kılercioğlu

Devlet Bakanı

Ö. Barutçu

Devlet Bakanı

E. Şahin

Devlet Bakanı

M. Batallı

Millî Savunma Bakanı

N. Ayaz

Dışişleri Bakanı

H. Çetin

Millî Eğitim Bakanı

K. Töptan

Sağlık Bakanı

Y. Aktuna

Tarım ve Köyişleri Bakanı

N. Cevheri

Sanayi ve Ticaret Bakanı

M. T. Köse

Kültür Bakanı

D. F. Sağlar

Orman Bakanı

V. Tanır

Devlet Bakanı

C. Çağlar

Devlet Bakanı

E. Ceyhan

Devlet Bakanı

A. Gönen

Devlet Bakanı Y.

A. Gönen

Devlet Bakanı

M. Kahraman

Devlet Bakanı

M. A. Yılmaz

Devlet Bakanı

Ş. Ercan

Devlet Bakanı

M. S. Oktay

İçişleri Bakanı

İ. Sezgin

Maliye ve Gümrük Bakanı

S. Oral

Bayındırlık ve İskân Bakanı

Prof. O. Kumbaracıbaşı

Ulaştırma Bakanı

Y. Töpcü

Çalışma ve Sos. Güvenlik Bakanı

M. Moğultay

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

E. Faralyah

Turizm Bakanı

Prof. A. Ateş

Çevre Bakanı

B. D. Akyürek

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Yürürlük

MADDE 22. — Bu Kanunun Geçici 1, Geçici 2 ve Geçici 3 üncü maddeleri hükümleri 1.2.1992 tarihinde, diğer hükümleri yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 23. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

